

УМОВЫ ПАПДПІСКІ:

На 3 м-цы — 2 р. 60 н.; на 6 м-ца — 5 р.; на 1 год — 9 р. 75 н.

ПАТА ЗА АБВЕСТКІ:

За радок нонпарэі (паоля тавоту) — 30 кап. Іншагароднін — 1 р.

Падпісва і абавоткі прымаюцца: У Гал. Канторы газ. „Звяззда“ — г. Менск, Савецкая, 63.

ЗВЯЗДА

Орган Цэнтральн Камітэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора

пятніца, 17 жніўня

1928 г.

№ 188 (2995)

Копт асобнага нумару — ўсоды 5 кап.

Год выданьня дванаццаты.

Кангрэс фашысцкага перараджэньня

Закончыўся брусельскі кангрэс 2-га Інтэрнацыяналу. Значэньне і характар кангрэсу можна было сьмела і беспамылкова ацаніць з самага пачатку.

На кангрэсе сабралася каля 600 дэлегатаў, прадстаўнікоў сацыялістычных партыі «цывілізаваных» краін.

Толькі прадстаўнікі контр-рэвалюцыйнага гаміндану, які праславіўся на ўвесь сьвет, як арганізацыя катаў рэвалюцыйнага пралетарыяту Кітаю, знайшлі агульную мову з збанкрутаваўшымі лідарамі II-га Інтэрнацыяналу.

Наогул, брусельскі кангрэс цалкам прайшоў пад штандарам сацыялімпэрыялізму. Якое-б пытаньне не разглядалася, ці калёніяльнае, ці аб усеагульным разбраеньні, або аб міжнародным становішчы і нават у арганізацыйных пытаньнях — сацыялімпэрыялістычныя ноткі выразна афарбавалі сабою ўсе довады дакладчыкаў і прамоўцаў.

Досыць падаць некалькі прыкладаў, каб дакладна ўявіць сабе, што сацыял-рэфармістыя зьяўляюцца беспаспэчным рухам сваіх капіталістычных урадаў.

Яшчэ характэрны факт. Французская дэлегацыя патрабавала незалежнасьці Індыі. Ангельскія-ж сацыялімпэрыялісты рашуча пратэставалі супроць гэтае прапозыцыі, згадзіўшыся ўрэшце ўключыць пункт аб пажаданасьці аўтаноміі (самакіраваньня).

Але найбольш яскравым прыкладам, які характарызуе аднасьць кожнай з сацыялістычных дэлегацыяў са «сваім» урадам, служыла пытаньне аб разбраеньні. II-гі Інтэрнацыянал цалкам зьвязвае свае надзеі на захаваньне міру з пактам Келёга і Лігай Нацый.

Неабходна адзначыць яшчэ адзін досыць характэрны момант з працы брусельскага кангрэсу. Аб чым-бы ні гаварылі на кангрэсе прамоўцы, яны ўвесь час памяталі аб тым, што адна часова ў Маскве адбываецца VI кангрэс сусьветнага рэвалюцыйнага пралетарыяту, кангрэс Камінтэрну.

Цень Камінтэрну ўвесь час падаў на брусельскія пасяджэньні і ўсе «слышы» сказы, якія там гаварыліся, выходзілі выключна з пункту гледжання «канкурэнцыі», як надзвычайна удала сказаў аб гэтым у хвіліну шчырасьці Отто Бауэр.

Выступленьне Пілсудкага чакалася з вялікім напружаньнем. Але яго прамова, прысьвечаная выключна ўспамінам, выклікала расчараваньне, як сярод замежных журналістаў, якія былі ў вялікай колькасці ў Вільні і чакалі самых сур'ёзных палітычных дэкларацыяў і, нават надзей, так, галоўным чынам, і сярод удзельнікаў зьезду.

ПРАВАЛ ПОЛЬСКАЙ ДЭМАНСТРАЦЫІ У ВІЛЬНІ

„Даёш Коўну“! — выгукалі п'яныя пілсудчыкі. — Канкуруючыя групыкі сярод легіянераў. — Байкот беларусамі і літвінамі ўрачыстасьцяй. — Арышт 45-ці дзеля „безопаснасьці“

„ХІЛАСТЫ СТЭЛ“ ВІЛЕНСКАГА ВАЯВОДЫ

Заява віленскага ваяводы Рачкевіча аб тым, што ён ад імя ўсяго віленскага насельніцтва і ўсяго насельніцтва даверанага яму краю ўсім сэрцам далучаецца да легіянерскага сьвята, прагучэла як халасты стрэл і выклікала гранічную ўсьмешку сярод замежных карэспандэнтаў.

НЯМА АДЗІНСТВА СЯРОД ЛЕГІЯНЭРАЎ

Што датычыцца настрою саміх легіянераў, дык нельга было ня прыкмеціць, што ранейшага лятэінерскага адзінства ня стала. На гледзкі на ўсе штучныя меры, сярод легіянераў, падзеленыя рознымі ступенямі кар'еры, чыноў і рангаў, нельга было заўважыць ранейшага «брацкага» пацудзія, якое лічылася неад'емнай легіянерскай традыцыяй.

Нават староньнім наглядальнікам нідалася ў вочы, што ў лягэры легіянераў існуе раскол. Утварыліся клікі, якія падтрымлівалі асобных, канкуруючых паміж сабой, правадыроў.

ДЭМАНСТРАЦЫЯ ПАДПІШЫХ АФІЦЭРАЎ

Выступленьне Пілсудкага чакалася з вялікім напружаньнем. Але яго прамова, прысьвечаная выключна ўспамінам, выклікала расчараваньне, як сярод замежных журналістаў, якія былі ў вялікай колькасці ў Вільні і чакалі самых сур'ёзных палітычных дэкларацыяў і, нават надзей, так, галоўным чынам, і сярод удзельнікаў зьезду.

ДЭЛЕГАТ ЛІГІ НАЦЫІ У ВІЛЬНІ

ВІЛЬНЯ, 13. У Вільню ў дзень зьезду польскіх легіянераў прыбыў прадстаўнік Лігі Нацый Жорж Отлік.

МЭТЫ ЗЬЕЗДУ

Падводзячы вынікі зьезду легіянераў, неабходна падкрэсьліць наступныя моманты: 1) Зьезд меў мэтай даказаць адзінства легіянераў і іх абсалютную адданасьць Пілсудкаму; 2) на зьездзе павінна была знайсьці сваё вывядзеньне катэгарычна пазыцыя Польшчы ў віленскім пытаньні.

Усе гэтыя тры моманты падкрэслены ў рэзалюцыі, прынятай зьездам, якая зрэдагавана ў форме прытаньня і прысылі на імя прэзыдэнта рэспублікі Масьціцкага.

ІНТЭРВ'Ю ЛІТОВСКАГА РЕДАКТАРА

Багдача меў інтэв'ю з прадстаўніком польскага друку, у якім заўважыў наступнае:

„У апошні час было шмат размоў аб канцэнтрацыі войск паабалад польска-літоўскай мяжы. Абавязак журналістага заклячаецца ў тым, каб уведаць праўду. З гэтай мэтай мы праехалі праз мяжу, тым больш, што зьезд легіянераў выклікаў у Коўне і за граніцай рознастайныя чуткі. Неабходна прызнаць, што мы ня прыкмецілі канцэнтрацыі войск. Усюды супакойна. Ніхто дыпер не адносіцца сур'ёзна да чуткаў аб магчымасьці блізкай вайны паміж Польшчай і Літвой.“

У адказ на пытаньне, што трэба зрабіць для дасягненьня поўнага супрацоўніцтва паміж Польшчай і Літвой, Багдач заўважыў, што гэта магчыма толькі пасля ўрэгуляваньня віленскага пытаньня.

Неабходна адзначыць, што літоўскія журналісты прыбылі ў Вільню па асабовым дазволе Вальдэмараса. Пэршапачаткова літоўскае міністэрства ўнутраных спраў адмовіла ім у дазволе на выезд.

ГАЛУЖКА АБ ПОЛЬСКА-ЛІТОВСКАІ ПЕРАГОВОРАХ

Літоўскія журналісты прасілі інтэв'ю ў Пілсудкага, але ў гэтым ім было адмоўлена. Замест Пілсудкага інтэв'ю ім даў начальнік усходняга дэпартаменту міністэрства замежных спраў Галуўка.

„Усе весткі аб канцэнтрацыі войск у Вілені“

Галуўка, — што насельніцтва Літвы прысьпешана запасаецца прадуктамі і закупае амерыканскія далары. Яно тэрарызуецца чуткамі, якія распаўсюджаюцца ў сувязі са зьездам.

На прыём у віленскага ваяводу, на які былі запрошаны ўсе замежныя журналісты, літоўцы не зьявіліся.

Літва „не разумее“ Польшчы...

КОЎНА. У гутарцы з ковенскімі журналістамі ў Вільні начальнік усходняга дэпартаменту польскага міністэрства замежных спраў Галуўка заўважыў:

„Літва ня хоча зразумець Польшчы. Польшча не патрабуе адмаўленьня Літвы ад Вільні. Нармальныя адносіны з Літвой можна наладзіць, пакінуўшы спрэчку аб Вільні адкрытай. Прыкладам такога вырашэньня пытаньня зьяўляюцца польска-латвійскія адносіны пры наяўнасьці спрэчак аб прыналежнасьці шасьці латвійскіх вясельцаў. Калі-б Вальдэмарас заздзіўся на ўстанавленьне зносінаў паміж Літвой і Вільнямінаю такім шляхам, якім прыехалі ў Вільню літоўскія журналісты, польска-літоўскія перагаворы набылі-б зусім іншы характар.“

НА ТЫМ-ЖА МЕСЦЫ

БЭРЛІН, 14. Віленскі карэспандэнт кёнігсбэрскай „Дэйтшэ Альгемайне Цейтунг“ гутарыў з прыехаўшымі на легіянерскія ўрачыстасьці літоўскімі журналістамі.

На пытаньне, ці правільныя чуткі аб тым, што Вальдэмарас зьбіраецца да 27-га жніўня ў Парыж, літоўскія журналісты адказалі адмоўна.

Журналісты падкрэсьлівалі, што іх палітоўка ў Вільню не зьявілася аднаўсёму. На пытаньне, ці правільныя чуткі аб тым, што Вальдэмарас зьбіраецца да 27-га жніўня ў Парыж, літоўскія журналісты адказалі адмоўна.

„Усе весткі аб канцэнтрацыі войск у Вілені“

„Кароль Польскі, князь Літоўскі... і інш., і інш.“

Пілсудчына на раздарожжы

Зьезд польскіх легіянераў, што адбыўся ў надзёлю, як у Польшчы, так і за граніцай з самага пачатку пачалі надаваць значэньне падзеі выключнае важнасьці. Больш усюго чаканьням, якія зьявіліся са зьездам, садзейнічаў сам Пілсудка. Ён надзвычайна актыўна і шумна, так сказаць «голасна», рыхтаваўся да гэтай прамоў, з якой павінен быў выступіць на віленскіх урачыстасьцях у якасьці правадыра легіянераў Падляшччыны да зьезду супала з моцным абстрактненьнем адносінаў паміж Пілсудкім і соймам.

І вось ён адважваецца павярнуць фронт. Замест «паходу на Варшаву», заўважыў дэўнкі паходу на Коўну. Замест барацьбы з «спраціўляльным соймам» на першы плян высьоўваецца канфлікт з Літвой. За сацыялістычнымі і сьлявіяўскімі гутарч-

пейні, бо «хучэйшая выплата рэпа-
рацый у Інтэрэсах нямецкага наро-
ду». Спасыланне на Інтэрэсы ня-
мецкага народу прыцягнута тут за
вушы, але затое добра вядома, што
Урады Францыі і Бэргіі ніколі не
адмовяцца ад нямецкіх выплатаў.

стычных партыямі, сваё
слова сказалі. З ножным днём усё
цяжэй і цяжэй сацыял-згоднікам
удаецца ашукваць пралетарскія ма-
сы, і недалёк той час, калі сацыял-
імперыялістыя застануцца генэрала-
мі без арміі.

VI-ы кангрэс Камінтэрну

Каленіяльнае пытаньне на кангрэсе

МАСКВА, 14. Пасля прамовы Бу-
харына на ранішнім пасяджэньні
кангрэсу Камінтэрну 14-га жніўня
кангрэс аднагалосна прымае наступ-
ную рэзалюцыю:

«Кангрэс ухваляе праект праграмы
і даручае праграмай камісіі разгля-
дзець усе ўнесеныя папраўкі і да-
паўненьні і скарыстаць пры канчат-
ковым рэдагаваньні праграмы тых з
іх, якія ня супярэчаць прынцыповым
асновам праекту. Праграма ў канчат-
ковай рэдакцыі павінна быць пред-
стаўлена на зацьвярджэньне на ад-
ным з бліжэйшых пасяджэньняў
кангрэсу».

На вачэрнім пасяджэньні кангрэс,
пасля раду прывітанняў, заслухаў
даклад Куусінена аб рэвалюцыйным
руху ў каленіях. 15 жніўня з 9 гадз.
паўнеца пленарныя пасяджэньне
кангрэсу. У парадку дня—судаклад
Фркіоля аб рэвалюцыйным руху ў
каленіяльных краінах.

Дэлегацыя гарнікаў і металісты
Арцёмаўскае акругі ў сваім прыві-
таньні кангрэсу перадала запрашэнь
не рабочых наведць пасля скан-
чэньня кангрэсу прадпрыемствы
Донбасу.

МАСКВА. На ранішнім пася-
джэньні кангрэсу Камінтэрну 15-га
жніўня Эрнолі (Італія) выступіў у
судакладам аб рэвалюцыйным руху
ў каленіях і паўкаленіях. Ён зазна-
чыў, што ў сьвятле імперыялістычна-
нае падрыхтоўкі ваіны рэвалюцый-
ны рух у каленіях набывае асаблівае
значэньне. Брусельскі кангрэс 2-га
Інтэрнацыяналу быў бяспрыклад-
ным у сэнсе здрады Інтэрэсам рабо-
чае клясы. Ад Штутгарту да Брус-
ля сацыял-дэмакратыя зрабіла вя-
лікія шлях здрадніцтва. Усе менша-
віцкія партыі выказваюцца за заха-
ваньне каленіяльных уладаньняў
«сваёй» буржуазіі або за права мець
каленіі для буржуазіі ўсіх краін
у якіх каленіі няма. Рэзалюцыя
брусельскага кангрэсу гаворыць аб
капіталізме, як аб фактары эканамі-
чнага і культурнага разьвіцця
каленіі. Недарэчнасьць гэтага
сьцьвярджэньня ясна для ўсякага
марксыста. Каленіяльнае паліты-
ка капіталізму імкнецца да атры-
маньня звышпрыбыткаў шляхам уз-
моцнаея эксплёатацыі каленіяль-
ных народаў, а зусім не да разьві-
цця вытворчых сіл каленіі. Рэзаль-
цыя брусельскага кангрэсу наскрозь
прасякнута імперыялістычнымі тэн-
дэнцыямі. Каленіяльнае палітыка
2-га Інтэрнацыяналу разьвіццана на
падтрыманьне імперыялістычнае
каленіяльнае палітыкі і імкнецца да
стварэньня разбэшчанай рабочай
арыстакратыі для падтрыманьня ім-
перыялістычых, а таксама да разьві-
цця рэфармісцкага руху ў каленіях.
Брусельскі кангрэс ясна наказаў,
што ІІ Інтэрнацыянал—агэнт ім-
пэрыялізму. Трэба выкрыць готу яго
ролю і наказаць рабочым і сялянам

каленіяльных краін, што толькі Кам-
інтэрн зможа павесці іх па шля-
ху да поўнага вываленьня ад пры-
гнятальнікаў.

Потым прадстаўнікі каленіяльных
народаў абмялявалі становішча ў іх
краінах.
Тав. Дарсоно (Інданэзія) адначыў
памылкі кампартыі Інданэзіі, зазна-
чыў на бліжэйшыя задачы яе і вы-
казаў надзею на тое, што кангрэс
усмоцніць сувязь партыі з брата-
рэйскімі партыямі высокаразьвітых
краін у метах большага тэарэтычна-
га і практычнага падтрыманьня. На
гэтым скончылася ранішняе пася-
джэньне.

МАСКВА, 15. Сёньня на вачэрнім
пасяджэньні кангрэсу Камінтэрну
першым выступіў тав. Сікандэр (Ін-
дыя). Ён палемізаваў у тэорыі не-
кастрых таварышоў аб так званым
«раскалёнізаваньні» Індыі. Аналіз
клясавага складу Індыіскага тавары-
ства,—гаворыць Сікандэр,—лёгка
пераконвае нас у абсурднасьці гэтай
тэорыі. Індыіскае насельніцтва скла-
даецца з наступных катэгорыяў: зем-
ляробчая арыстакратыя з палётам
феадалізму, нешматлікая, але высо-
ка разьвітая буржуазія, дробна-бур-
жуазная інтэлігенцыя, вялікія сялян-
скія масы і прамысловыя пралетарыя-
ты. Буржуазія і дробная буржуазія
зьязваны трывалымі эканамічнымі
сувязямі з аграрнымі Інтэрэсамі. Ан-
гельскі імперыялізм выступае адзі-
ным фронтам з земляробчай арыста-
кратыяй і падпарадкуе сабе прамы-
словую буржуазію. Такім чынам, ан-
гельскі імперыялізм умяцнае реак-
цыйную моц, а ня моц прамысловай
буржуазіі, як падьварджае тэорыя
«раскалёнізаваньня».

Страхаў (Кітай) у амаль што 4-х
гадзінай прамове дае марксысцкі
аналіз усёй гісторыі кітайскай рэвал-
юцыі ў апошнія гады. Пасля ана-
лізу прамоўца пераходзіць да выва-
даў. Паражэньне кітайскай рэвалю-
цыі,—гаворыць Страхаў,—зьяўляецца
вынікам апартунысцкіх памы-
лак кітайскай кампартыі. Галоўная з
гэтых памылак складаецца з таго,
што партыя не зразумела асноўнага
зместу кітайскай рэвалюцыі, як рэ-
валюцыі аграрнай. З другога боку кі-
тайская кампартыя не зразумела не-
абходнасьці паралізаваць нацыянал-
рэфармісцкія імкненьні кітайскай бур-
жуазіі. Зразумела, паражэньне тлумачыцца
ня толькі суб'ектыўнымі
але і аб'ектыўнымі прычынамі, сяр-
од якіх на першае месца трэба па-
ставіць значнасьць сіл контр-рэвалю-
цый. Партыйнае кіраўніцтва, пасля
выхаду з уханскага ўраду, зразуме-
ла апартунысцкія памылкі і павя-
ляло энэргічную барацьбу з імі. Ге-
нэральнай лініяй кітайскай кампартыі
ў бліжэйшы час павінна быць
барацьба за масы.
Наступнае пасяджэньне 16 жніўня
раніцою. У парадку дня выступлень-
не Эмбар-Дро аб рэвалюцыйным руху
ў Лацінскай Амэрыцы і спрэчкі
па каленіяльным пытаньні.

У Польшчы

Карэспандэнт—хуліган

«Меткасьць» польскае
артылерыі
На артылерыйскіх практыкаваньнях
каля ст. Лясная (пад Варшавічамі) вы-
стралялі гарматы адарвала галаву

Пасля аб'ездзтва па справе нападу
на сынагогу ў Свяянцях і выбіцця
ў ёй усіх шыбаў, абвінавачаным ана-
заўсё карэспандэнт «Бур'ера Вілень-
скага»

Друк на зьездзе

У Вільню прыбылі 22 замежныя
журналісты-прадстаўнікі савецка-
га, ангельскага амэрыканскага, ня-
мецкага, латвійскага і літоўскага
друку. Асабліваю сэнсальна выклі-
каў прыезд літоўскіх журналістыч,
якія прыбылі ў Вільню ўпяршыню
па кружным шляхам, а непасрэдна
прав польска-літоўскую мяжу. Гэта
настойліва падкрэсьліваецца ўсім
польскім друкам. З Коўны на сьвят-
каваньне прыбыло 7 журналістыч на
чале в рэдактарам афіцыйна «Лету-
нас Аідас»—Багданасам.

Польшча зрывае магчымасьці добрага сужыцця з СССР

Замах на т. Лізарава прызнаны „індывідуальным актам“

Толькі адзін Вайцахоўскі прыцягваецца да суду

ВАРШАВА, 14. У друку зьявілася
паведамленьне аб тым, што сьледзтва
па справе Вайцахоўскага, які зрабіў
замах на жыццё гандлёвага пред-
стаўніка СССР у Варшаве тав. Лі-
зарава, заканчваецца. Згодна прапа-
ны пракурорскага нагляду, сьледзтва
ў адносінах трох абвінавачаных спы-
нена. Гэты крок матывуецца адсут-
насьцю якіх небудзь улік супроць
іх. У бліжэйшы час увесь матар'ял
па справе Вайцахоўскага будзе пе-
раданы пракуратуры для складаньня

Небясьпечны курс польскае палітыкі

«Івестыя» пішуць:
— Пасля замаху Вайцахоўскага
на гандлёвага прадстаўніка СССР
у Польшчы т. Лізарава, польскія
ўлады арыштавалі 13 белавардзей-
цаў, у адносінах якіх былі даныя,
што яны зьяўляліся суудзельнікамі
замаху. Арыштаньня абскардзілі
свой арышт у Варшаўскі акруговы
суд. Суд, разгледзеўшы іх скаргу,
знайшоў, што матар'ял, які быў
ввойдзён у час вобшыкаў, дае пад-
ставу для прыцягненьня іх да судо-
вае адказнасьці па арт. 457 крымі-
нальнага ўлажэньня (удзел у су-
польніцтве, арганізаваным з мэтаю
выкананьня забойства) і што, у вы-
падку вываленьня зьлічэнцаў, узьні-
кае небяспэка іх уплыну на ход
сьледзтва і ўтаньня імі сьлядоў
злычынства. Таму суд паставіў
пакараць чатырох з арыштаных
далей пад арыштам, іншых жа
знайшоў магчымым вызваліць пад

«Усе весткі аб канцэнтраванні войск
зьяўляюцца выдумамі. Польшча згод-
на весткі перагаворы з Літвой у
Кёнігсбэрге, калі Літва ня можа ве-
сьці іх у Жэневе. Але ў гэтым вы-
падку Залескі будзе наабаўлен маг-
чымасьці асабова кіраваць перагаво-
рамі в польскага боку».
Галуўка заявіў, што адсутнасьць
нармальнах адносін паміж Польш-
чай і Літвой ставіць Літву ў трагі-
камічнае становішча. У прыватнасьці,
на словах Галуўка, толькі адсут-
насьцю нармальнах адносін можна
тлумачыць тую паніку, якая ствары-
лася ў Коўне ў сувязі са зьездам
легіянераў. «Нам вядома,—заявіў

журналісты падкрэсьліваў, што іх
падарожжа ў Вільню не зьяўляю-
аці в якімі афіцыйнымі поўнамоц-
твамі.
АДМОВА АБСЬЛЕДВАЦЬ ДЭМАР-
КАЦЫЙНУЮ ЛІНІЮ
КОўНА, 14. Паведамляюць, што ў
адказ на просьбу Вальдэмараса на-
значыць абсьледваньне польска-
літоўскае дэмаркацыйнае лініі, са-
кратар Лігі Нацыі паведаміў літоў-
скаму ўраду, што старшыня рады
Лігі Нацыі і дакладчык на польска-
літоўскім пытаньні ня лічаць так-
са абсьледваньне неабходным, в пры-
чы прадстаўленых польскім урадам
тлумачэньняў.

абвінаваўчага акту, але ўжо супроць
аднаго толькі Вайцахоўскага.
Адначасова газэты паведамляюць,
што пракурор прапанаваў міністэр-
ству ўнутраных спраў выклікаць
толькі асоб, якія прыцягваліся ў
якасьці суудзельнікаў Вайцахоўска-
га. Пракурор характарызуе гэтых
асоб, як блазумоўна шкодных для
Польшчы і настойвае на высылцы іх,
як на сродак папярэджаньня магчы-
масьці з іх боку манархічных актаў,
якія могуць перашкодзіць захава-
нню нармальнах адносін з СССР.

Пад націскам мас

Савецкі друк ужо адначыў, што
адзін з прычын, якая пабудзіла
польскі ўрад прад'явіць ураду СССР
пратэст з паводу прамовы Бухары-
на, было яго жаданьне зьняць з ся-
бе адказнасьць за няпрыняцьце са-
праўдніх мер проці значынай
дзейнасьці эміграцыі. Пад шум ан-
тысавецкае кампаніі, якую ўзьяла
польская прэса ў зьвязку з пратэ-
стам Патэка, белавардзейскай тэ-
рыстыя абвешчаюцца невінаватымі
ў замаху на прадстаўніка СССР.
Спрабуючы правесці аналію Са-
юзнага ўраду в Камінтэрнам, поль-
ска прэса тым самым зноў стварае
атмасферу, якая садзейнічае новым
выступленьням эміграцыі. Характар
«сьледзтва» па справе Вайцахоўска-
га зьяўляецца адным з праўлень-
няў таго курсу польскае палітыкі,
ідучы па якім нельга прыйсьці да
ўрэгуляваньня саюзна-польскіх ад-
носін.

не магла прызнаць правільным
сьцьвярджэньне аб тым, што значы-
ства Кавэрды было яго індывідуаль-
ным актам. Яшчэ ў меншай ступені
яно можа прыняць падобную зэр-
сію ў адносінах да Вайцахоўскага,
які стаяў на чале адной з белавар-
дзейскіх арганізацый у Польшчы і
адгрываў выдатную ролю сярод
эміграцыі. Дзейнасьці польскіх улад
у зьвязку з замахам Вайцахоўскага,
савецкая грамадзякая думка ня можа
разглядаць інакш, як нежаданьне
польскага ўраду адкрыта да канца
расьсьледваць усе аналічнасьці злы-
чынства і пакараць усіх, хто мае да-
чыньне да гэтага злычынства.

Савецкі друк ужо адначыў, што
адзін з прычын, якая пабудзіла
польскі ўрад прад'явіць ураду СССР
пратэст з паводу прамовы Бухары-
на, было яго жаданьне зьняць з ся-
бе адказнасьць за няпрыняцьце са-
праўдніх мер проці значынай
дзейнасьці эміграцыі. Пад шум ан-
тысавецкае кампаніі, якую ўзьяла
польская прэса ў зьвязку з пратэ-
стам Патэка, белавардзейскай тэ-
рыстыя абвешчаюцца невінаватымі
ў замаху на прадстаўніка СССР.
Спрабуючы правесці аналію Са-
юзнага ўраду в Камінтэрнам, поль-
ска прэса тым самым зноў стварае
атмасферу, якая садзейнічае новым
выступленьням эміграцыі. Характар
«сьледзтва» па справе Вайцахоўска-
га зьяўляецца адным з праўлень-
няў таго курсу польскае палітыкі,
ідучы па якім нельга прыйсьці да
ўрэгуляваньня саюзна-польскіх ад-
носін.

Палявэньне рабочае клясы

Узмацненьне барацьбы французскіх грузчыкаў

ПАРЫЖ, 14. Партыя рабочых Бр-
сты (Францыя) абвясніла забастоўку і
патрабуюць павялічэньня зарплаты за
патрувку і разгрузку пацкачых тавар-
наў. Судны адыходзяць з Брэсту не да-
грузанымі або ідуць заканчваць раз-
грузку ў іншыя парты.

Гоняць прэч рэакцыя- нэраў

ЛЕНДАН. Дэлегацкая канфэрэнцыя
Эршырскага (Шатляндія) саюзу горна-
рабочых настанавіла аслабніць ад па-
сады сакратара саюзу Браўна, старшы-
ню Швідта і скарбыніка Худа, вядомых
сваёй рэакцыйнасьцю, якія вваі жорст-
кую барацьбу супроць руху менша-

Пад націскам мас

БЭРЛІН. Мандатная камісія зьез-
ду агульна-нямецкага саюзу металі-
стычых, што адбываецца ў Карлсруэ,
большасьцю 4 супроць 3 паставіла
лічыць несапраўднымі паўнамоцтвам
ўсіх 22 бэрлінскіх дэлегатаў, якія
належаць да левае меншасьці. Потым
камісія паставіла, каб дэлегаты,
выбраныя на агульных сходах ніва-
вых арганізацый, надалей зацьвяр-
джаліся праўленьнем мясцовай арга-
нізацыі.

Правал згоднікаў

РЫГА, 14. У панядзелак адбыліся
выбары ў гарадскую думу ў Дзьвінску.
Сьліс левых прафсаюзаў, упершыню

Аднак зьезд большасьцю 117 су-
проць 92 галасоў адхіліў прапанову
мандатнае камісіі аб ануляваньні
мандатаў. Адначасна прынята рэза-
люцыя, што ў далейшым супроць
металістычых, якія належаць да лева-
га руху, будуць ужывацца рэпрэсіі.
Прапанова мандатнае камісіі была
адхілена пад націскам мас, што вы-
вілася ў шматлікіх тэлеграфных пра-
тэстах, атрыманых зьездам. Супроць
прапановы галасавалі разам з левымі
30 сацыял-дэмакратаў.

Дзьвінску, атрымаў 9 мандатаў; сацыял-
дэмакраты, якія мелі раней 11 манда-
таў, зараз атрымалі толькі 5; «Бунд»

інтэр'ю, у якім сойм парнаўскага
в прастытуткай, адкрыта заявіў, што
ён зусім ня лічыць за лішняе ска-
рыстаць сілы легіянераў, што зьбі-
раюцца ў Вільню, для таго, каб уд-
раць па непакорным парламанце.

На дзіва, што ў самых рознастап-
ных колах пачалі лічыцца з магчы-
масьцю «паходу на Варшаву», у вы-
ніку віленскага зьезду. Можна бы-
ло-б думаць, што польскі фашызм
хоча паставіць сваю самую рашучую
стаўку, каб раз назаўсёды высьвят-
ліць, ці зьяўляецца ён сапраўдным
наспадарком становішча ў Польшчы.
Але аказалася зусім іншае. Пільсуд-
кі пачаў сваю прамову «мірнай» за-
явай аб тым, што ён ня скажа нічо-
га такога, што магло-б «выклікаць у
каго-небудзь зубоўны скрогат», а
сама я прамова яго складалася ня
столькі з баявых заклікаў і аб'яваў,
колькі з гістарычных успамінаў.

Вільня—„горад жабракоў і вар'ятаў“

Пад гэткай назвай польская ві-
ленская манархічная газэта «Слова»
у нумары 181 за 10-VIII 1929 г.
зьмяшчае артыкул аб г. Вільні.

— Колькасьць жабракоў—гаво-
рыць аўтар артыкулу—асабліва на
працягу апошніх гадоў у Вільні
надавычайна ўзрастае. Прадстаўнікі
гэтай «прафэсіі» атручваюць жыць-
цё нармальнах жыхароў гораду. Яны
прыстаюць да насельніцтва ў хаце,
на вуліцы, у садох, магазынах, ре-
старанах, адным словам усюды, дзе
гэта толькі магчыма.

Далей у артыкуле гаворыцца, што
сярод жабракоў, якія цягаюцца па
Вільні, ёсьць пэўны процант вар'-
ятаў.

У артыкуле між іншым зазначана:
«горад жабракоў і вар'ятаў»—вось
тэтуль, які пагражае зрабіцца ста-
дай другой назвай Вільні».

Ужо захоп Віленшчыны Польшчай
ў 1920 г. меў бандыцка-вар'яцкі ха-
рактар, в жабрацкімі захадамі перад
Англіяй і Францыяй аб прызнаньні
гэтага захопу.

Нясучы на вастры «багнэты»
(штыха) вьдзекі і няпрыкрыты гвалт
над прадоўжным насельніцтвам так
званых Усходніх Крэсуў, у пэўны лі-
ку і Віленшчыны, Польшча стараецца
прав сілу нават камусьці давесці
і кагосьці пераканаць, што «баг-
нэт польскі выкрэсьлівае на Усход-
зе Эўропы межы цывілізацыі і
культуры»(?!).

З слоў самой жа польскай прэсы
мы бачым, што «культура і цывілі-
зацыя» маюць жабрацка-вар'яцкі ха-
рактар.

Абмея нотамі аб продажы суднаў у Румыніі

МАСКВА. Румынскае міністэрства
замежных спраў зьявілася да на-
роднага камісара па замежных спра-
вах СССР з нотай, у якой гаворыцца:

«Міністэрства шляхаў распарадзі-
лася аб продажы пэўнае колькасьці
шаландаў, якія знаходзяцца ў стане
ветхасьці, што робіць іх нягоднымі
для ўжываньня. З гэтых шаланд 17
штук, узятыя ад аўстрыйскай арміі,
паходзяць ад ранейшых брызоў, зда-
тых ім ёю ад расійскай арміі. Між гэ-
тымі суднамі, якія не прадстаўляюць
асаблівага значэньня, няма ніводна-
га буксірнага судна ці іншага каш-
тоўнага судна.

Сумы, атрыманыя ад продажу гэ-
тых шаландаў будуць адданы на
захавацьне, з тым, каб потым пера-
даць іх законным уласнікам, якія
будуць устаноўлены пазьней. Мы ня
сумняваемся, што такія-ж самыя ме-
ры ахопы, адпавядаючы міжнарод-
наму праву, былі ўжыты ў Расіі ў

сваім вываданьні і сьлязлівымі гутарач-
камі аб «май Вільні», аб «нашым
родным горадзе», за крывадушнымі
ўзыханьнямі і прыказаньнямі
накітаў таго, што ў Вільні, моу,
«я марыць умею»,—выраза блі-
зкіх чутны лёзунгі антылітоўскай ваі-
снай прапаганды. І не дарма ў легія-
нерскім натоўне ў адказ на гэтыя
чульлівыя і салодкія прамовы кры-
чалі: «Вядзі нас на Коўну».

Не спадзяючыся на свае сілы ўнут-
ры краіны, польскі фашызм ставіць
стаўку на канфілікт знадворны. Зна-
ходзячыся на раздарожжы паміж
Варшавою і Коўнаю, папераменна
накіроўваючы лёза штыка той ў той,
то ў другі бок, пільсудчына становіць
да тварам да твару з спакусам, уста-
няць супроць якой яе можа прыму-
сідь толькі арганізаваны націск між-
народнага пралетарыяту.

Абмея нотамі аб продажы суднаў у Румыніі

МАСКВА. Румынскае міністэрства
замежных спраў зьявілася да на-
роднага камісара па замежных спра-
вах СССР з нотай, у якой гаворыцца:

«Міністэрства шляхаў распарадзі-
лася аб продажы пэўнае колькасьці
шаландаў, якія знаходзяцца ў стане
ветхасьці, што робіць іх нягоднымі
для ўжываньня. З гэтых шаланд 17
штук, узятыя ад аўстрыйскай арміі,
паходзяць ад ранейшых брызоў, зда-
тых ім ёю ад расійскай арміі. Між гэ-
тымі суднамі, якія не прадстаўляюць
асаблівага значэньня, няма ніводна-
га буксірнага судна ці іншага каш-
тоўнага судна.

Сумы, атрыманыя ад продажу гэ-
тых шаландаў будуць адданы на
захавацьне, з тым, каб потым пера-
даць іх законным уласнікам, якія
будуць устаноўлены пазьней. Мы ня
сумняваемся, што такія-ж самыя ме-
ры ахопы, адпавядаючы міжнарод-
наму праву, былі ўжыты ў Расіі ў

Адказ савецкага ўраду на ноту
румынскага ўраду, за подпісам тав.
Літвінава, гаворыцца:
«Урад Саюзу паранейшаму лічыць
румынскі ўрад адказным за тую ма-
тар'яльную страту, якую Саюз можа
панесці ад ужытага міністэрствам
шляхаў Румыніі распродажу мае-
масьці Саюзу.

Паколькі ўрад Саюзу ня ведае ста-
ну суднаў у момант продажу і ня
можа з прычыны гэтага ацаніць іх
сапраўднай каштоўнасьці, ён пакідае
за сабой права няпрызнаньня зьдзе-
лак, на падставе якіх румынскі ўрад
мае намер прадаць належачую Саю-
зу маемасьць. Савецкі ўрад ня можа
таксама прыняць паведамленьня аб
тым, што сумы, атрыманыя ад про-
дажу судовае маемасьці, будуць ад-
даны ўласніку, якога румынскі ўрад
намерваецца потым устанавіць.

Савецкі ўрад заўважыў і заўважыла,
што адзіным законным уласнікам
прадаваемае маемасьці зьяўляецца

Па Саюзе Савецкіх Рэспублік

Першая партыя аблігацый II пазыкі індустрыялізацыі

МАСКВА, 15. НЭФ СССР атрымаў з Дзяржбанка першую партыю аблігацый другога пазыкі індустрыялізацыі і пачаў рассялку на месцы.

Земляўпарадкаванне працоўных яўрэяў

У Крыме адводзіцца 109.000 гектараў зямлі

МАСКВА. Раней прэзідыум ЦВК быў прыняў рашэнне па пытанні аб адводзе зямлі ў Крыме і на Далёкім Усходзе для перабудовы ўпарадкавання працоўных яўрэяў. Зараз прэзідыум ЦВК прызнаў неабходным вызначыць для засялення 15.000 сем'яў працоўных яўрэяў, якія пераходзяць на земляробчую працу, 109.000 гектараў зямлі. Для гэтай мэты ў першую чаргу павінны быць адведзены выгодыныя дзяржаўныя земельныя участкі ў Крыме, якія не ўваходзяць у склад нагаасаў і зямель працоўнага характара. У выпадку, калі вызвіцца, што ў Крыме негэта будзе выдзеліць 109.000 гектараў зямлі, дым недахватную колькасць Нарнамзем РСФСР павінны выдзеляць у іншых раёнах РСФСР. Прэзідыум ЦВК РСФСР будзе непасрэдна наглядаць за выкананнем гэтага пастанова.

Першая партыя аблігацый прызначана для продажы за гатоўку, без расцэрніоўкі.

Будаўніцтва буйных зернавых саўгасаў

МАСКВА, 15. Для будаўніцтва буйных зернавых саўгасаў ужо выдзелена з дзяржфонду каля 2.150 тысяч гектараў зусім годнае зямлі. Зараз да саўгасага будаўніцтва прыступлена на плошчы 1.351.000 гектараў. На ёй арганізуюцца 15 буйных зернавых саўгасаў і 38 аканоміў у ніжня-волскім і сярэдня-волскім раёнах, на Паўночным Кавказе, у Казанскае і на Урале. У бліжэйшым годзе будзе паднята каля 150.000 гектараў і засялена азімні збожжам каля 15.000 гектараў. У новых саўгасах і аканоміях накіроўваецца 663 трактары. У будучым марксісцка адпусціць лшчэ 2.150 трактараў, на што будзе затрачана зямлі 18.000.000 р. Для пасеваў бялуга году саўгасам будзе патрэбна каля 160.000 цэнтнераў насення, якое адну скае дзяржаўны насенны фонд з саёй за пасаў. Зернатрэст атрымаў для арганізацыі саўгасаў 7 паловаў мільёнаў рублёў. Гэтымі днамі ў Амерыку для азнамлення і адзеньнем буйной зернавой гаспадаркі камандуюцца 22 атрапаўнікі, з якіх будуць потым камплектавацца кіраўнікі будучых саўгасаў.

УЗЬРОЙВАЙЦЕСЯ ЛЕНІНІЗМАМ

Аб пастаноўцы палітасъветы ў партыі і камсамоле

(Пастанова ЦК УсеКП(б))

Заслухаўшы даклад аб пастаноўцы палітасъветы ў партыі і камсамоле, ЦК УсеКП(б) пастанавіў: Адназначыць неадвальнае правядзенне ў жыццё дырэктывы ЦК па пытанні аб пастаноўцы палітасъветы ў партыі і камсамоле, у прыватнасці неправадзены дырэктывы ЦК па пытанні аб поўнай добраахвотнасці палітвучобы, абавязцы АПА ЦК і ЦК УсеЛКСМ забеспячыць на справе поўную добраахвотнасць партвучобы для членаў партыі як адносна самаго паступлення ў палітшколу, так і аб выбары тыпу школы, гуртка і інш. Не дапушчаць абмяжованага тлумачэння добраахвотнасці, захоўваючы абавязак прахаджэння пачатковай партыйнай школы толькі для кандыдатаў УсеКП(б), якія не ўладаюць элементарнай палітычнай падрыхтоўкай.

Для спрашчэння сістэмы масавай палітасъветы ўстанавіць адзіную пачатковую партыйную школу (замест існуючых 2-х ступеняў) з адзінай праграмай, якая б разгорталася ў наступных асноўных варыянтах: для гораду, для вёскі, для ўсходніх нацыянальных рэспублік і краін.

У сістэме пачатковай палітасъветы УсеЛКСМ устанавіць таксама адзіную пачатковую камсамольскую палітшколу.

Шырэй уцягваць у сетку палітасъветы (асабліва ў нізавыя зьвеньні) і курсы марксізму камакадаміі.

Палітасъвета павінна быць больш шырока і моцна звязана з работай па павышэнні агульнакультурнага ўзроўню членаў і кандыдатаў партыі і камсамолу. Неабходна шырэй скарыстаць для абслугоўвання партыйцаў і камсамольцаў вячэрнія агульнаасветныя і прафтехнічныя школы НКАСъветы, для чаго партарганізацыі павінны звярнуць больш увагі на планіроўку сеткі адпаведных школ, камплектаванне іх слухачамі, забеспячэнне педагогічнымі сіламі і г. д.

Мясцовымі партарганізацыямі павінна быць праведзена спецыяльная работа па поўнай ліквідацыі нялісьмоннасці сярод членаў і кандыдатаў партыі і камсамолу.

Партарганізацыі павінны ўдзяліць выключную увагу разгортванню масавае работы па самаадукацыі, асабліва на лініі завочнага навучання, якое арганізуюцца навузамі, вузамі, втузамі і наркаматамі. Для абслугоўвання кадраў кіруючага партыйнага і камсамольскага актыўу арганізаваць з 1928-29 навучальнага году завочнае навучанне і консультацыю па спецыяльных школах, школах пр Інстытуце чырвонае прафесуры і курсах марксізму камакадаміі.

Падвышэнне культуры і партыйная вучоба

Шпаркі ход падзей, непарыўнае змяненне кан'юктур і пастаяннае нарастанне супярэчнасцей сусветнага капіталізму патрабуюць да сабе вялікай увагі. Вяз вызранага аналізу рожнага данага этапу, кожнай ступені развіцця немагчыма правільна вызначыць стратэгічную лінію і тактычныя метады кіраўніцтва рэвалюцыйным рухам пралетарыяту.

На меншая напружанасць увагі патрабуюцца ад партыі і ў адносінах кіраўніцтва сацыялістычным будаўніцтвам, якое хутка развіваецца ў нашай краіне. Уся складанасць абстаноўкі, неабходнасць гіблага гаспадарчага манэўравання, тактыка фарсыраванага наступлення на прыватна-капіталістычны сектар эканомікі, умелае і паслядоўнае дасаванне метадаў НЭПу ў мэтах барацьбы за сацыялізм, праблема скарыстання рынчых метадаў у сістэме сацыялістычнага плянавага кіраўніцтва—усе гэтыя аналітычныя рашуча ставяць у парадак дня задачу падвышэння культуры кіраўніцтва.

Падвышэнне культуры кіраўніцтва выдзеляецца баявой задачай дня, вострасць якой асабліва сур'ёзна пачынае адчувацца ў абставінах складанага рэканструкцыйнага перыяду. Пры гэтым неабходна памятаць, што ўказаная праблема мае неперасредня адносіны ня толькі да кіраўнічых партыйных кадраў, але і да ўсёй партыі, ад якой абстаноўка патрабуе сьведомай арыентацыі ў становішчы, прадуманай і выверанай тактыкі. Вяз гэтага манэўраздольнасць і кіраўніцтва партыі будучы значна палепшаны, а паша задача месціцца ў тым, што кожны член партыі ў наасобку і ўся партыя цалкам змагі трымаць правільную сувязь з масамі і кіраваць імі, г. зн. ператвараць іх з пасіўных глядачоў сацыялістычнага будаўніцтва ў актыўных удзельнікаў, якія пасоўваюць справу нашага развіцця ўперад.

Вялікае значэнне ў падвышэнні культуры кіраўніцтва, у аўладанні марксісцкім ведам і партыйнай вучоба, партыйная асьвета ва ўсіх яе формах. Масавае вывучэнне ленінізму і марксізму ў партыі павінна быць пастаўлена з пункту погляду гэтай задачы падвышэння культуры кіраўніцтва. Калі мы ўсе шрубам механізму нашай партыйнай вучобы зможам дакладна прыгнать да задачы кіраўніцтва масамі, калі мы зьвяжам ленінскую асьвету ўсіх партыйных кадраў з задачай падвышэння манэўраздольнасці партыі ў складанай абстаноўцы НЭПу, дык гэтым будзе дана вырашэнне асноўнай цяжкасці партыйнае асьветы. Гэта галоўная і асноўная цяжкасць складаецца ў тым, што мы не навучыліся яшчэ ажыццяўляць увялікі агульных тэарэтычных праблем вучобы з канкрэтнымі пытаннямі сацыялістычнага будаўніцтва.

Між тым, у цяперашняй абстаноўцы, якая востра ставіць карэнныя праблемы нашай палітыкі, лягчэй усюг знайсці неабходную ўзвучку паміж агульнымі прынцыпамі ленінізму і задачай канкрэтнага развіцця на прадпрыемствах стварыць гурткі на

Партактыў аб індустрыялізацыі БССР

Пяцігодна развіцця прамысловасці і сельскай гаспадаркі Беларусі—у масы (На партактыве)

Два дні разглядаў партыйны і прафесіянальны актыў г. Менску змест пяцігодні развіцця прамысловасці і сельскай гаспадаркі Беларусі. Дакладаў тав. Карклін.

Даклад ужо надрукаваны ва ўсіх менскіх газетах. Спрэчкі па дакладу былі дзелавымі і цікавым.

Саўгасы на пасеве ільну

Пасля адказаў на запіскі, першым у спрэчках выступіў тав. Мар'ясін. Ён сшыўся на пытанні арганізацыі ільняное базы ў Беларусі і завастрыў увагу на самагужнай прамысловасці БССР.

—У даваенны час,—гаворыць тав. Мар'ясін,—у БССР выпрацоўвалася 8-10 проц. усёго ільнянога сырцу, які выпрацоўваўся на ўсёй тэрыторыі, што зараз займае СССР. У перыяд рэвалюцыі хлебныя культуры сталі выпіскаць пасевы ільну. У сучасны момант тым фабрыкі на апрацоўцы ільну, што маюцца ў БССР, працуюць пераважна на прывозным сырцы. Працуюць з вялікай натугай і няпоўнай нагруквай. Таму,—прапануе тав. Мар'ясін,—нам трэба зараз узяцца за арганізацыю вялікіх прамысловых саўгасаў на пасеве ільну з будовай у іх фабрык на першпачатковай апрацоўцы гэтага ільну. Гэтае пытанне ў пяцігодцы павінна абавязкова знайсці сваё вышляленне.

У заключэнне тав. Мар'ясін адзначыў, што на самагужна-прамысловую кааперацыю зварачаецца мала ўвагі.

Устанавіць адказнасць за промахі

Другім выступіў тав. Шэйніман. У сваёй прамоўе ён сшыўся на адсутнасці адказнасці інжынерна-тэхнічных сіл за грубыя промахі ў будаўніцтве. Ён падаваў рад фактаў, калі наша будаўніцтва нам каштуе ў два-тры разы даражэй першпачатковых меркаванняў. Будуюць бяз плянаў, пляны складаюць дзесці дзёка ад месца будовы адны інжынеры, а будуюць другія. І наогул інжынерна-тэхнічныя сілы ў нас на пачатку пераічыць — вельмі нязначны лік. Жыльлёвае будаўніцтва развіваецца слаба. У клубным будаўніцтве адсутнічае плавнасць. Пяцігодка павінна прадугледзець таксама будову саветорыя на барацьбе з аькагалізмам.

Тэхнічныя дысцыпліны пры БДУ

Потым выступіў т. Арлоў. Ён заявіў, што ў складанні пяцігодкі

удзельнічала каля 500 чалавек. Пытанне аб інжынерна-тэхнічных сілах ня толькі ў нас, у БССР, але і ва ўсім Саюзе стала асноўнай праблемай нашага далейшага развіцця. Усяго ў Беларусі членамі інжынерна-тэхнічнай секцыі з'яўляецца 3.500 чалавек, з іх звыш 2.500 складаюць аграрныя і інш. Спецыяльна прамысловых інжынераў у БССР усёго 300-400 чалавек, больш частка апошніх знаходзіцца не непасрэдна на вытворчых апаратах. За гэтую пяцігодку,—гаворыць тав. Арлоў,—лік рабочых у нас павялічыцца на 100 проц. Між тым, інжынераў і тэхнікаў будзе там яшчэ менш, чым маем мы зараз. Таму неабходна пры БДУ стварыць спецыяльны аддзел па тэхнічных дысцыплінах для падрыхтоўкі спецыялістых-тэхнікаў.

Электрастанцыю трэба будаваць у Менску

Наступным выступіў т. Рабіновіч. Ён зазначыў на цяжкасць абтаварэння пяцігодкі, бо яна складаецца ў рэспубліканскім маштабе і адсутнічае акруговы разраз пяцігодкі. Ён прапануе ўдакладніць пяцігодку тым, каб эафіксаваць неабходнасць будовы электрастанцыі ў Менску, а на ў Гомелі, бо праз два гады Менская электрастанцыя ня здохее забеспячыць эвергіяў узрастаючю прамысловасць. Тав. Рабіновіч таксама адзначыў, што трэба адпусціць 30 мільёнаў руб. на кватэрнае будаўніцтва, бо асыгнаваны 50 млн. неввыстарчальны для пашырэнне кватэрнай плошчы ў зьвязку з натуральнымі прыростам насельніцтва.

Тав. Яндурскі зварачае ўвагу дзяржплану на неабходнасць абараніць у вышэйшых саюзных органах асыгнаванні на гэтай пяцігодцы, бо, наводзе яго звестак, некаторыя трэсты збіраюцца ўрэзаць прамысловае будаўніцтва БССР.

5-годка адпавядае дырэктывам КП(б)Б

Апошнім выступіў т. Стравоскі. Ён адзначыў, што лічбы пяцігодкі зусім адпавядаюць дырэктывам XI-га з'езду КП(б)Б, бо паказанні лічбы абхопліваюць канкрэтыя перапрыемствы па індустрыялізацыі БССР.

Ухвадзена рэзалюцыя адзначае неабходнасць далейшай папулярызацыі пяцігодкі сярод рабочых.

Масавыя арышты ў Харватыі

Правакацыя паліцыі

ВЕНА, 14. У Харватыі ня спыняюцца масавыя арышты. Белградская ўрадавая газета паведамляе аб арышце некалькіх паштовых чыноўнікаў, абінавачаных у «падтрыманні сувязі з камуністамі», які нібы прыехалі з-за граніцы. Паліцыя сьцьварджае, што арыштаваным большавіком нібы было даручана, у выпадку ўзнікнення камуністычнага паўстання ў Харватыі, перадаць тэлефонную і тэлеграфную сувязь.

Антыўрадавая дэманстрацыя

ВЕНА, 15. Учора ў Спліце (порт у Далмацыі) адбылася дэманстрацыя пратэсту супроць зацвярджэння парламантам нэтунскіх канвэнцыі ў Ураду Карашапа. Затым, што паліцыя ня мела сілы справіцца з дэманстрантамі, на дапамогу ёй былі выкліканы жандармерыя і вайсковыя часткі, якія разамналі дэманстрантаў. У Спліце з'явіліся шмат арыштаў.

Згода між Янкінам і Мукдэнам

ХАРБІН, 15. Па думцы палітычных колаў, у Мукдэне сапраўды дасягнута згода паміж Мукдэнам і Янкінам. Канчатковае афармленне і апублікаванне згоды будзе, відавочна, толькі пасля заключэння згоды паміж Японіяй і Янкінскім

урадам. У Мукдэне перагаворы нібы перарваны. Дэлегаты Янкінскага ўраду выехалі ў Цыньцзынь. Упаўнаважаны японскага ўраду барон Хаясі, які зрабіў перасячэнню Чжан Сюэ-лянчу каг той ня ішоў на згоду, таксама выехаў у Мукдэну.

ПЕРАД ЛІКВІДАЦЫЯЙ ПОЛЬСКАГА ПАРЛЯ-МАНТАРЫЗМУ

Як будзе абірацца польскі прэзідэнт.—Урад не адказвае перад соймам

«ЛОДЗЕР ТАГЕВІЯТ» другое артыкул, у якім расказвае аб падрыхтоўцы да змены польскай канстытуцыі і аб плянах у гэтым напрамку.

«Летнія вакацыі гэтага году—выбары прэзідэнта шляхам публічнага галасавання ўсіх польскіх грамадзян, якіх пераважна будзе паддаваць сойму. ППС, акая спачатку была за выбары прэзідэнта шляхам публічнага галасавання ўсіх польскіх грамадзян, якіх пераважна будзе паддаваць сойму.

Ківоднага партыйца, які не вывучае ленінізму

(На пастановы ЦК КП(б)Б)

Бюро ЦК КП(б)Б нядаўна заслухала даклад аб выніках партасъветы ў 1927-1928 годзе і аб прынцыпах ў 1927-28 годзе і аб прынцыпах навучальным годзе.

У сваёй пастанове ЦК адначыў рад дасягненцў мінулага навучальнага году, як палепшанне арганізацыі сеткі партасъветы, уварэнне больш рознастайных форм вучобы і лепшае прыстасаванне іх да запатрабаваньняў партыйнай масы.

Асобна ЦК падкрэсліў, што партасъвета садзейнічала згуртаваньню членаў партыі вакол лідэраў ЦК і таму рашуча адмовіўся, які КП(б)Б дала традыцыйнай анаэмцыі.

Разам з гэтым пастанова адзначае недагоні, якія меліся ў мінулым навучальным годзе. Нагляданіся скажэнні дырэктывы партыі аб добраахвотнасці вучобы; у метадах выкладання нагляданіся спрощанае тлумачэнне рэвалюцыйнай тэорыі і практыкі барацьбы; быў недахоп высокакваліфікаваных прапагандыстых і слабасць значнай часткі кіраўнікоў існуючых школ і гурткоў; неввыстарчальна разгорталіся тэматычныя гурткі для актыўу і г. д.

На будучы 1928-29 навучальны год бюро ЦК дало наступныя дырэктывы: — су галіне арганізацыі школ і гурткоў рашуча праводзіць

няў большавізму, на лініі крытыкі поглядаў ворагаў марксізму і ленінізму з буржуазнага лягэру, а таксама на лініі завастрэння ўвагі членаў партыі, якія навуваюцца на сучасных задачах партыі ў ідэалягічнай барацьбе (барацьба з клерыкалізмам і антысмітызмам), большай увазцы партвучобы праз вывучэнне сучасных задач партыі ў сацыялістычным будаўніцтве і рацыяналізацыі вытворчасці, зніжэнне сабекошту, калектывізацыі сельскае гаспадаркі і г. д. — вось тыя задачы, якія павінны быць выкананы ў бягучым навучальным годзе.

Выходзячы з вопыту мінулага году, ЦК даў рад дырэктыв па палепшанні партвучобы. Так, для вёскі прапанавана ўтварыць кадр рухомых прапагандыстых; стварыць у вёсцы, пры наяўнасці ўмоў, вячэрнія саўпартшколы, практыкавань правядзенне эпизадычных лекцыяў у акругах і раёнах, забеспячэнне апошніх адпаведнымі лектарамі.

У адносінах да гораду пастанова ўносіць наступныя новыя моманты: стараньне ў буйных гарадох (акрамя Менску і Барысава), нядзельных камузаў для актыўу. Для партыйнаў, якія навуваюцца ў вузах, тэхнікумах і рабфаках, шырэй разгарнуць марксісцка-ленінскія гурткі, семінары, гурткі бягучае палітыкі; на прадпрыемствах стварыць гурткі на

дзя працоўні і падрыхтоўкі прэстаў зьмены польскай канстытуцыі».

Усе палітычныя партыі лічаць, што канстытуцыйна павінна быць зьменена. Пытаньне толькі ў тым, як гэта трэба зрабіць і ў якім напрамку. На гэтым пункце разыходзяцца палітычныя польскія партыі. Кожная партыя хоча ўвесці такія зьмены, якія былі б дапасаванымі да яе праграмы ідэалёгічна, і каб яны адпавядалі інтарэсам тых элементаў, якія партыі прадстаўляюць.

Таму зразумела, што зусім інаш выглядаюць пляны аб зьмене польскай канстытуцыі эндэкаў і напрыклад ППС. Калі першыя класуць у падставу канстытуцыйна зьмены выбарчых парадкаў і ўраўняньне правоў сьвету з сьвімам, дык апошнія ахоўваюць якраз сучасныя выбарчыя парадкі і хочаць зусім зьлічваць сэнат.

Самы цяжкі пункт зьмены канстытуцыі, аднак, — гэта пытаньне аб адносінах законодаўчае ўлады да выканаўчай і аб роля гэтых або-дрых органаў ўлады ў жыцці дзяржавы.

Гэтае пытаньне стала асабліва актуальным пасля майскага перавароту. І з таго часу чуюм мы аб шмат якіх плянах, што ідуць у напрамку навядзеньня кампэтэнтны выканаўчае ўлады і стварэньня такога становішча, каб яна стала зусім незалежнай ад сойму і ад сэнату.

Пытаньне аб пашырэнні правоў прэзыдэнта і ўраду было ўзнята маршалам Пілсудзікім. Зараз урадавыя блёкі падрыхтаваны рад прэстаў, якія адпавядаюць думкам маршала і ўраду. Найбольшую ўвагу ўдзяляюць, зразумела, плянам вяртэння «Еднасьці» на тую, што ён зьяўляецца самай моцнай парламанцкай фракцыяй, але таму, што ён працуе ў згодзе з урадам, а адхіленьне праекты ўрадавага блёку аб зьменах канстытуцыі — гэта тое самае, што выліць неадвер'е ўраду.

Што-ж гэта за пляны? Пакуль што адбываюцца толькі сакрэтныя паслэджэньні і гарачыя дыскусіі на-конт розных праектаў, якія ўне-сены асобнымі групамі, што сядзіць разам у клубе «Еднасьць».

Аднак ужо вядома, што будзе запрапанавана абіраць прэзыдэнта шляхам публіцытэты, г. зн. непа-срэдна ўсімі маючымі права выбару і ня так, як было дагэтуль: на-цыянальным народным сходам, які складаўся з донатаў сойму і сэн-натураў. Клуб лічыць, што, калі прэзыдэнт будзе абірацца ўсімі вы-баршчыкамі, дык ён будзе кары-стацца большым аўтарытэтам і таму будзе больш кампэтэнт-ным і правамоцным.

Гэтае становішча будзе на першы час старыстана такім чынам, каб урад ня быў падпарадкаваны сой-му, як гэта прадугледжвае сучасная канстытуцыя, але толькі перад прэзыдэнтам, які таксама, як і сойм, абіраецца ўсімі выбаршчыкамі.

Імяна ў гэтым заключэньне сэнс

пункт погляду. Аднак прэзыдэн-та ўсімі выбаршчыкамі зьяўляецца, — гавораць палітыкі, — праўда де-макратычным крокам, і таксама ён абіраецца і ў Нямеччыне, але, калі хочаць дзякуючы гэтаму, абмежаваць кампэтэнцыю законодаўчых орга-наў і забраць у іх галоўную зброю — кантроль над урадам — дык гэта зьяўляецца ўжо рэакцыйным крокам, які парушае аснову дэмакратызму і парламентарызму.

Эндэкі на зьяўляюцца прыхільні-камі пашырэння кампэтэнцыі вы-канаўчай ўлады, але яны хочаць, галоўным чынам, зьмены выбарчых парадкаў. Эндэкам хочацца ўста-навіць такія парадкі, каб нацыяналь-ныя меншасьці і радыкальныя эле-менты складалі ў сойме міэрнае прадстаўніцтва.

Пакуль што барацьба вакол пра-ектаў зьмены канстытуцыі ўсё яшчэ носіць акадэмічны характар.

Але ў бліжэйшы час гэта бараць-ба прыме рэальны характар, а вы-нікі барацьбы, бліжэйша, зьменяць форму польскай дзяржаўнасьці на бліжэйшыя два дзесяці год.

чальні. Абавязковае навучаньне ў школе палітраматы захавалі толькі для кандыдатаў партыі, якія ня маюць мінімуму палітведаў, пры-чынам для асобных кандыдатаў, якім цяжка праходзіць курс палітшколы, арганізаваць асобныя, прыстасаваны да іх узроўню развіцця, форм (гурткі, чыткі, асобныя гурткі на падручніках палітраматы і інш.).

Правесці прапу на ўдзяненьні малалісьняных партыйцаў у школы для малалісьняных, у вачэрня рабочыя школы і іншыя агульна-асветныя навучныя ўстановы, вываляючы іх ад наведваньня школ палітраматы.

З мэтай большага абслугоўваньня ўсёй партыі ў вёсцы пашырыць сетку стаяцянарных школ палітраматы, забяспечваючы іх раённымі прапагандастымі, якія змогуць абслугоўваць некалькі школьных і самаадукацыйных адзінак; рухомыя-ж школы палітраматы ва-наваць для абслугоўваньня асобных партыйцаў, камсамольцаў, беднаты і батрацтва, дзе немагчыма арганіза-ваць стаяцянаркі».

Дырэктыва ЦК патрабуе «дабі-вацца павышэньня ідэавага аьместу партасьветнай работы, накіроўва-чы яе па лініі далейшага выкрыв-ваньня дробнабуржуазных скажэнь-

па зьменах, старэйшымі школамі по зьменах.

ЦК прапанавалі наладзіць сыста-матычную працу па павышэньні тэ-арэтычнай метадычнай кваліфікацыі прапагандастых. Далей ЦК прапанавалі ўсю партучобу ў вёсцы, за вы-ключэньнем школ нацменьшасьці, перавесці выключна на беларускую мову, а ў горадзе перавесці на бел-мову большасьць пазвае сеткі парт-асьветы. А ў астатніх школах, дзе ёсьць партыйны-рабочыя, якія ня ведаюць белмовы, адвесьці для гэ-тай мэты адпаведную колькасьць гадзін у раскладзе заняткаў. Бел-дзяржавыдавецтву прапанавана пры-няць захады да сьвачасовага вы-даньня падручнікаў і патапэньня іх кошту.

У сувязі з задачамі партыі па ажыццяўленьні культурнае рэвал-юцыі ЦК прапанавалі арганізаваць тэматычныя гурткі па апрацоўцы асобных пытаньняў нацыяналь-на-культурнага будаўніцтва (літарату-ры, мастацтва, тэатру, кіно, радыё і інш.), скарыстаць партсетку для чыткі і разбору мастацкай літарату-ры, асабліва беларускай і арганіза-ваць наведваньне кіно, тэатраў і аб-гаварэньне асобных фільмаў і паста-ноўкаў.

Пытаньні аб зьмене канстытуцыі ў краінах, дзе пераважаюць пажыцьцёвы і выпраўленьня памылкаў прадстаў-ляюць сабой якраз галоўную цэнтраль-ную вось праблемы партыйнага кі-раўніцтва масамі.

Толькі на аснове ўсвядомленьня ўсёй партыяй сэнсу нашай паліты-кі, нашых гаспадарчых мацаўраў па кожным даным этапе, мы можам ма-білізаваць для правядзеньня парт-ыйнай лініі масы пралетарыяту і сялянства.

Адсюль ясна, што і ад нашай партыйнай пучобы мы вымагаем у гэтым годзе больш павышэньня на-трабаваньня, чым калі-б там на бы-ло. Цяпер трэба менш траціць ча-су на пасядальную суматоху, трэба паласці канец усёй арганіза-цыйнаму недахопам.

Як ніколі, цяпер патрабуецца ад усёго партыйнага апарату паставіць ленынскую вучобу ў найбольш сьры-ячужы ўмовы і перанесці цэнтр увагі на кіраўніцтва зьместам парт-ыйнае асьветы.

Можна сказаць, што цяпер, пасля багатага воньту мінулых год, мы можам прад'явіць такія патраба-ваньні да пастаўкі нашай партый-най вучобы, каб яна давала най-большыя вынікі ў сьпіраве павы-шэньня культуры кіраўніцтва, каб яна стварала стымулы да павы-шэньня самадзейнасьці партыі

па дакладу тав. Каркіна аб 5-ці гадовым пляне народнае гас-падарні БССР, прынятая на сходы 28. і прафантаў г. Мен-ску 14-VIII-28 г.

Заслухаўшы і абгаварыўшы даклад т. Каркіна аб пераважным пляне развіцця народнае гаспадарні і куль-туры БССР, сходы Менскага парт і пра-фантаў адзначылі, што ў першы па-актыву работы яны досыць выразна на-мічае вырашэньне пастаўленых XI зьездам КП(б)Б і XIV зьездам УсеКП(б) асноўных задач сацыялістычнага буда-ўніцтва.

Улічваючы ўсю важнасьць пытаньняў павышэньня ў нашым сацыялістычным будаўніцтве, настойлівую патрабу пры-цягненьня да гэтай справы шырокіх мас рабочае класу, сходы адзначылі, што зьяўляюцца да мінімуму магучы быць памылкаў у працэсе прапрацоўкі пляну магчыма толькі пры наяўнасці шырокай пралетарскай крытыкі, сходы таксама лі-чыць неабходным для ўсёй арганізацыі ўжыць наступны парадак актыўнага ўдзелу і абгаварэньня нашай 5-цігодкі.

Для забеспячэньня актыўнага і арга-нізаваанага ўдзелу шырокіх мас рабоча-е класу ў прапрацоўцы нашай 5-ці гадовага пляну развіцця народнае гаспадарні і культуры БССР, на кожным прадпрыемстве належыць паставіць на абгаварэньне свой 5-гадовы плян з ува-жай яго з плянам агульным. Павінна

быць зьвернута асабліва ўвага на пры-цягненьне да ўдзелу ў абгаварэньні гэ-тага пытаньня жэны-рабочыц і дэле-гатак.

Вытворчыя камісіі і парадкі павінны зьяўляцца тут арганізатарамі гэтых на-рад.

Насьцэнтрзасты прадпрыемстваў за гэ-ты час павінны правесці кампанію па вучобе ўсіх працоўнаў, што паступаюць ад рабочых.

У задачы прафсаюзаў для прыяг-неньня сваіх членаў да абгаварэньня 5-цігодкі ўваходзіць скаіканне агульна-сюзных вытворчых нарад з пастаў-кай на іх дакладу асобных тrestaў аб пераважнах дзейнага развіцця, узятых з наметамі рэспубліканскага 5-цігадовага пляну.

Райкомам, ячэйкам і ЦП саюзаў с-чыць ва тым, каб прапановы рабочых былі ўлічаны пры канчатковым за-цьверджаньні 5-цігадовых плянаў тrestaў і прадпрыемстваў.

Прапановы асобных рабочых і вы-творчых нарад прадпрыемстваў і са-юзаў, якія датычаць рэспубліканскага пляну, павінны зара-жа наведваючы ў аьруговныя і рэспубліканскія органы.

Пытаньні 5-цігодкі павінны быць высветлены таксама на сходах ра-бочай моладзі. Большае ўдзягненьне ў вытворчасьць рабочай моладзі і яе квалі-фікацыя павінны быць у цэнтры ўвагі пры гэтых абгаварэньнях.

Агітацыйна-прапагандаўская праца ў Чырвовай арміі пытаньняў дзейных перспектываў нашага сацыялістычнага будаўніцтва павінна адводзіць значнае месца.

Сход актыўна лічыць неабходным вы-дзяньне ў бліжэйшы час панаўравай ма-савай літаратуры, высвятляючай пер-спектывы развіцця народнае гаспа-дарні БССР на надыходзячэе пяці-годзьдзе, у прыватнасьці выдывае сьцягавым дакладу тав. Каркіна і высвятленьня дакладу ў аьруку.

Не паўтараць міну-лых памылак (Віцебшчына)

Ужо тры гады, як партасьвета ўвайшла ў нас у сьстэму. Тры гады, як мы «надводем» вынікі» працы нашых школ, гурткаў і інш. Калі мы прыгледзімся да гэтых «вынікаў», то штогодна адзначаем як недахопы: несвачасовую арганізацыйную пад-рыхтоўку да ўкамплектаваньня школ і гурткаў, неадоўжаны падбор у складзе слухачоў і г. д. Здавалася-б што цэлы рад недахопаў, на падставе мінулага воньту, можна было-б зьвінчыць, але мясцовым арганіза-цыям не заўсёды гэта ўдаецца.

Сьлёта была праведзена вялікая дыскусія па пытаньні адносна та-го, якой павінна быць партыйная школа і формы вучобы, нават гэта пытаньне абгаворвалася на агіпроп-нарадзе пры ЦК УсеКП(б). На гле-дзцы на тое, што нарада адбылася ў маі месяцы, і вучэбны год ужо «на носе» мясцовыя арганізацыі нічога ня ведаюць. Няма ні праграм, ні па-дручнікаў, і наогул агіпроп аьрутку маўчыць. Нам здаецца, што ўста-ноўка павінна была быць дана. Неа-ходна ў хуткім часе расказаць пра-грамы школ і гурткаў, што дасяць магчымасьць падабраць кіраўнікоў і сьвачасова на падставах праграм і налічча прапагандастых прыступіць да ўкамплектаваньня.

Брусельскі кангрэс выявіў усё ні-васьць і вядрацкіую сутнасьць са-цыял-дэмакратыі.

МАРСЭЛЬ КАШЭН

Паларны

Вынікі кангрэсу сацыял-здраднікаў

Кангрэс 2-га Інтэрнацыяналу ў Бруселі скончыўся. У сваёй справа-здачы заправілі Інтэрнацыяналу не шкадавалі ружовых фарбаў для аб-рысоўкі становішча міжнароднага рэфармізму. Наводзе іх даных 2-гі Інтэрнацыянал налічвае 6 мільёнаў членаў, секцыі Інтэрнацыяналу вы-даюць 354 газеты, а ў розных пар-лямантах знаходзіцца 1.181 сацыял-дэмакрат. У справаздачы не забылі адзначыць і лік сацыял-дэмакраты-чных міністраў, якія добра супрацоў-нічаюць з каралямі і фінансавымі магнатамі.

Зусім іншы малюнак выявілі «ра-боты» кангрэсу.

Левае крыло складалі аўстрыйцы, прадстаўнікі незалежнай рабочай партыі Англіі, швайцарцы і некалькі французаў тыпу Лёнга. Аднак, усім вядома дэкаратывнасьць іх лязьні. У сапраўднасьці гэтыя левыя добра-сумленна выконваюць наступную за-дачу: рэвалюцыйнай фразалёгіяй «левыя» пакрываюць вядрацкіты іх таварышоў справа. Брусельскі кангрэс гэта паўнасьцю пацьвердзіў.

МЕНШАВІЦКАЯ ЭКАНОМІКА

Брусельскі кангрэс падышоў «па-свойму» да пытаньня аб эканоміцы. Тры сацыял-дэмакратыя робілі аналіз і заключэньне. Нью-ёрскі дэляк Хілквіт абвясціў сьвету, што трэсты зрабіліся ў капіталістычных краінах дзяржаваў у дзяржаве. Падумаеш, якая навіна! Пан Хілквіт запрапа-навалі виагацца з гэтым злом тым, каб над трэстамі быў устаноўлены «дэмакратычны кантроль», а іх ма-гутнасьць абмежавана. Ня прыхо-дзіцца надкрэсьліваць — гэта ачыт-ная праграма вядрацкіх дэмакратычных партыі у Злучаных Штатах, Нямеччыне і г. д.

Нямецкі эканамісты Нафтамі па-стараўся выпярэдзіць свайго калегу. Гэты намесьнік Гільфэрдынга (які зрабіўся міністрам ва ўрадзе цяжкай індустрыі Нямеччыны) нават заявіў, што трэсты могуць адыграць кары-сную для пралетарыяту ролю пры адзінай умове, што яны будуць па-стаўлены пад кантроль Міжнародна-га бюро працы пры Лізе Нацыя. Трэ-

ба быць надзвычайным афэрыстым, каб рабіць такога роду заявы. До-сыць успомніць, што на чале бюро працы стаіць Альбэрт Тома, які так хваліў падаўна Мусаліні, і што каса бюро працы нааўняецца гэтымі-ж тrestaмі.

Трэці дакладчык па эканамічных пытаньнях, гэта—англійчанин Крэм. У Англіі ён вядомы тым, што ўва-ходзіць у камісію Монда, якая, як вядома, павінна ўстанавіць «мір у прамысловасьці». Зусім ясна, што Крэм запрапанавалі распаўсюдзіць ідэю класовага міру на ўсе краіны, як гэта ён распачаў у Лёндане. Далей Крэм запрапанавалі, каб кан-грэс упоўнаважыў Лігу Нацыя вы-рашаць усе міжнародныя эканамі-чныя канфлікты. Мета гэтае «мудрае» прапановы—перашкодзіць класавым сутычкам, якія так абвастрыліся ва апошні час.

ЯК ЯНЫ ЗМАГАЮЦА З ВАЕННАЙ НЕБЯСЬПЕКАЙ

Па пытаньні аб вайне брусельскі кангрэс таксама сваёй сваё сацыял-дэмакратычнае слова. Небясьпека вядым наогул-жа адмаўлялася. 6 кан-

грэсу Камітэру быў кінуты напрок у тым, што ён «спякулюе на вайнавай небясьпецы».

З тым большай радасьцю ўхапіўся Гендэрсон за пакт Келбга—за гэтую напайфісскую выдумку амерыкан-скіх мільярдараў. Ці-ж жарты ска-заць, гэты пакт павінен забараніць вайну. Ленгаша ашуканства рэфар-місты і ня трэба. Зрабіўшы некаль-кі агаворак, сацыял-дэмакраты па-сьвятлялі ўхваліць праект Келбга.

Затое сацыял-дэмакраты в жахам адкінулі савецкую прапанову аб усе-агульным разброеньні. Сацыял-зрад-нікі ня хочаць мець справы з сата-ном, а ў іх вачох Савецкая Расія ёсьць нішто іншае, як сатана. Дзеяя таго, каб пакончыць з вайнамі, рэфармісты шукаюць больш «дэма-кратычных» метадаў барацьбы. Ін-шымі словамі, яны аддаюць перава-гу блёкаваньню ў Уол-Стрыт (Аьры-канская біржа), чым з Савецкай Ра-сіяй, г. зн. з адзінай краінай, якая дамагаецца захаваньня міру.

ТАБЕЛЬ АБ РАНГАХ ДЛЯ КА-ЛЕНІЯ

Як бы гэта ня было няпрыемна, але «сацыялістам» прышлося заня-

ца і каленіяльнай праблемай. Але што зрабіў брусельскі кангрэс у мо-мант, калі імперыялісты адкрыта распаўляюцца з каленіяльнымі на-родамі? Сацыял-імперыялістыя высу-нулі новы падзел каленіяльных на-родаў на тры катэгорыі. Да першай катэгорыі яны адносяць такія краі-ны, як Індыя. Гэтым краінам рэфар-містыя палічылі-б магчымым даць незалежнасьць. Да другой катэгорыі былі аднесены краіны, якія яшчэ «маюць патрэбу» у дэмакратычнай апецы імперыялістыя. І, урэшце, да трэцяй групы аднесены каленіі, якія, па думцы рэфармістыя, яшчэ не насьпеці для таго, каб вываіцца ад «кіраўніцтва» імперыялістыя. Вось якая «антыімперыялістычная» тэо-рыя сацыял-дэмакратыі.

ДВА ПУНКТЫ ПОГЛЯДУ — Мімаволі паўстае параўнаньне з другім кангрэсам. У Маскве сабраўся кангрэс Камітэру. Камуністыя я-на і выразна паставілі пытаньне аб тым, што ўсе народы маюць права на незалежнае існаваньне. Выў уст-

Парад „чэмпіёнаў“ 2-га Інтэрнацыяналу

Маг. Д. МООР („Правда“).

1) Вандэрвельде—чэмпіён цяжкае саці. 2) Гендэрсон—футбаліст, пастаянны партнёр ураду іо вллічэства. 3) Ото Бауэр—чэмпіён-матэчель левых выразаў. 4) Поль Бонжур—чэмпіён лёгкае саці. 5) Леон Блом—чэмпіён плаваньня ў каламутных водах. 6) Ленсбэри—чэмпіён бегу на месці.

Сабekoшт прадукцыі яшчэ вялікі

Часта віной таму — скажэнні ў рацыяналізацыі

Дзе вынікі рацыяналізацыі?

Стаяць чатыры дажджавых заводы

Пераабсталяванне не дало належнага эфекту

Дражджавыя заводы Белхарчтрэсту перайшлі на мяясны спосаб выпрацоўкі. Гэты спосаб з'яўляецца больш рацыянальным, дае вялікі вытворчы і эканамічны эфект.

Сотні тысяч руб. адлучаны на пераабсталяванне заводаў.

Што-ж мы бачым у сапраўднасці? Чатыры заводы, у тым ліку заводы «Варшавянка» і «Пралетары» у Менску, стаяць і не працуюць, у той жа час у Віцебску пераабсталяваецца завод «Вызваленая праца» для варкі дражджай з мяясу, на што ідзе больш 200.000 рублёў.

Ніхто ня скажа, што заводаў ня треба пераабсталяваць, але гэта пераабсталяванне, пры ўмовах сціплення работы некалькіх заводаў, ня вытрымлівае крытыкі.

Пераход на мяяс павінен быў змяніць прадукцыйнасць работы, змяніць сабекошт прадукцыі. Што будзе з гэтым планаім, калі некалькіх заводаў стаяць, і рабочыя знаходзяцца на «ўтрыманні» дзяржавы.

Праўда, завод «Варшавянка» рамантаваць, а чаму стаяць заводы «Пралетары» і імя Леніна? Што прычынай гэтаму? Змяненне попыту на дражджай? Вялізнь затаварвання? Аб гэтым треба было падумаць раней перад пераабсталяваннем.

Калі попыт зменшыўся, можа карысней, замест выдаткавання грошай на рамонт, аўсім сціпніць выпрацоўку дражджай на некаторых заводах і пачаць выпрацоўку іншай харчовай прадукцыі: макарон, цукерак і г. д.

Мы чанаем адказу ад Белхарчтрэсту.

Рабкор.

У гразі, пад дажджом

(Гута «Ільліч», Быхаўскага раёну)

На усходзе ад Быхаву ў 18 кіламетрах ад раёнага цэнтру захавалася сярэдняя і балот гута «Ільліч».

Вірнае на двор заводу, выўбачыце цэлыя горы шкляной прадукцыі. Лажыцца яна пад адкрытым небам без навету, калі пройдзе град палова прадукцыі будзе знішчана.

Пад дажджом моцна і псуецца сыр-пласок і інш. матар'ялы.

Ніхто ня думае аб тым, каб пабудаваць невялікі навет.

Я. К.

Лямец псуецца на дварэ,

а сушыльна ня будуць (Фабрыка па выпрацоўцы лямцу, Менск)

Месяцаў 6 назад на нашай фабрыцы згарела сушыльна.

І вось замест таго, каб безадкладна пабудаваць новую сушыльную, кіраўніцтва прадкалектывамі прынае пабудову няметаводнай сывары і сушка лямцу адбываецца на дварэ.

Ад гэтакае «рацыяналізацыі» фабрыка нясе надзвычайна вялікія страты. Лямец у часе дажджу хутка размакае, рвецца і падае з жордак на зямлю. Палова прадукцыі псуецца.

Вытворчая нарада некалькі разоў паставіла, каб пабудаваць новую сушыльную, але на гэта ніхто не звяртае ўвагі.

Падыходзіць ужо восень, пачынаюцца дажджы, і фабрыцы прагражае небяспека.

Намеснік загадчыка т. Паўловіч ня раз звяртаўся да старшынні кіраўніцтва прадкалектывамі т. Заранкіна і патрабаваў безадкладна пабудаваць сушыльную, але Заранкін чамусьці ўхіляецца ад простага адказу.

Страхоўку ад згарэўшай сушыльнай кіраўніцтва атрымала, але будаваць новую ня хоча. За апошні месяц, такім чынам, сапсавалася 300 палацён лямцу.

Воўна, таксама, вяліка на дварэ, моцна, прэе і псуецца.

Калі надзідзе зіма, дык гэта воўна замерзне ў вадзе і треба будзе будаваць катлы для таго, каб разварваць яе.

За мінулы год фабрыка дала 29.000 руб. прыбытку, але ў гэтым годзе, пры такой пастаноўцы працы, яна будзе мець дэфіцыт.

Л. Н.

Каштоўны сырэц гніе і псуецца

Дзе адміністрацыя «Чырвонае Бярэзіны»

Вясной гэтага году фабрыка «Чырвоная Бярэзіна» набыла ў Смалавіцкім лясыніцтве каля 15 вагонаў асінавай драўніны на саломку для запалак.

Прыехаў вясной з Барысава важны «дзяждэчка» ў акуларах, з партфелем пад пахай, аглядаў гету асіну і напісаў акт аб прыёме.

З таго часу прайшло некалькі месяцаў, а з фабрыкі — ні слуху, ні духу. Асіна ляжыць на зямлі і пачала ўжо псавацца. Калі яна палыжыць яшчэ некалькі месяцаў, дык ад не застаюцца адны ўспаміны.

Невядома, што думаець адміністратары «Чырвонай Бярэзіны»? Чаму яны не забіраюць асіны?

С. Нортман.

Пад уладай безгаспадарчасці

(Ворша)

У майстэрнях аршанскага прадкалектыва металічных пануе поўная безгаспадарчасць.

Недарма за апошні год майстэрні далі вялікі дэфіцыт.

Справа ў тым, што майстэрні знаходзяцца пад слабым кантролем адміністрацыі. Загадчык прадкалектыва рэдка з'яўляецца ў майстэрні.

Бываюць выпадкі, што заказы прымаюць самі рабочыя. Грошы ад дробных заказаў яны кладуць сабе ў кішэню. Некаторыя рабочыя карыстаюцца матар'яламі майстэрні для выбару прыватных заказаў.

Калі прывозяць матар'ялы — вугаль і інш., няма каму іх прымаць. Вугаль ня важаць, а прымаюць на «чэснае слова».

Змяняюцца рабочыя не праводзіцца. Ёсць рабочыя, якія працуюць па 6 год.

Пры гэтакіх парадках майстэрні ня могуць існаваць. Треба рашуча аздараваць атмасферу і змяніць парадкі.

Рабочы.

Памылкі будаўніцтва б'юць у вочы

Габінэтная творчасць бяз удзелу мас

(Хлебазавод МЦРК)

На сваіх нарадах і сходах рабочыя некалькі разоў адначалі безгаспадарчасць у пабудове заводу.

Да будаўніцтва ня былі прыцягнуты рабочыя-пекары, якія-б паралілі, як, дзе і што будаваць, — у выніку дапушчаны рад памылак пры будаўніцтве.

Абарачны цэх пабудавалі над 8-мю п'ячымі хлебнага цэху; у абарачным цэху температура даходзіць да 40 градусаў — у гэтакай атмасферы вельмі цяжка працаваць.

Радам пабудавана печ для цукернага аддзялення; печ невялікая, разгарнуцца нельга; температура даходзіць да 30 градусаў. У гэтакіх умовах цукерны матар'ял ня можа быць выпрацаваны, як належыць.

Завод ня можа разгарнуцца таксама з-за невыстарчальнага ліку печай. На першы час заводу неабходна яшчэ 4-5 печай, а пабудаваных іх няма дзе, бо на заводзе і так песна.

Не хапае і металічных чапаў. Замест чанаў паўстаўлены драўляныя скрынні, якія, вразумела, ня могуць замяніць металічных чапаў.

М. Бэрман.

Няма ўвязкі

СЛУЦЬК. (Улас. кар.). У асеннюю пасейкампанію намечана перавесці на шматполье 15 павялікаў і некаторыя вёскі на плошчы 1.200 гектар. І тры калгасы на плошчы 175 гект.

У сувязі з тым, што гаспадарка раёну мае жывёлаводчы ўхіл, набывае асаблівае значэнне пытанне аб кармох для жывёлы, таму і будзе праведзена азначная праца па культывацыі выгнаў і сенажаці.

Па раёне налічваецца 7.506 гектараў дзікіх выгнаў і 10.000 гектараў зарослага куп'ем сенажаці. На расчыстку іх і зьвернуцца галоўная ўвага. Кожнаму сельсавету дадзена пэўнае заданне.

Мінеральныя ўгнаенні патрабуюцца раёну ў ліку 8.000 пуд. З прычыны таго, што няма ў дастатковай колькасці тамашлага, апошні будзе замяняцца суперфасфатам.

Гэта для глыбы некаторых сельсаветаў раёну з'яўляецца непадыходным і таму ня дасць патрэбных вынікаў.

Увесь ход падрыхтоўчае працы да асенняга сяўбы паказвае, што паміж арганізацыямі (сельсаветы, кредитныя т-вы) няма яшчэ належае ўвязкі ў працы. Меліся выпадкі дачы дырэктывы кредитным т-вам з боку сельсаветаў такога характару, які бяз саныцы вышэйшых арганізацый ня могуць быць выкананы.

Кантрактацыя праходзіць слаба. Усяго намечана заключыць кантракты па раёне да 2.000 гектараў засева, а да гэтага часу заключыта толькі 57 гектараў. Працаўнікі на мясцох ня аўсім правільна вразумелі дырэктывы аб кантрактацыі. Былі выпадкі калі сцягне вёскі адмаўляліся калектыўна правесці ў сябе кантрактацыю, а асобныя сцягне згаджаліся на гэта мерапрыемства. Але ў такіх выпадках кантрактацыя ўсё-ж не праводзілася на падставе таго, што «кантрактацыя праводзіцца калектыўна», як было заўважана прадстаўнікамі кредитных таварыстваў.

Пытанне аб правядзенні пасейкампаніі намечана распрацаваць на сходах і групах беднягі і агульна-сялянскіх сходах у мэтах стварэння вакол кампаніі належнай грамадскай думкі.

Трэба адзначыць ненармальнае ста новіцца, якое паогул існуе ў большай частцы адрываў, яе за каменнаа сцягнаю. Вытворчыя парадкі ня могуць ніяк дабіцца палепшання парадкаў і знішчаныя надхожаць. Усе прапановы нарад спыткаюць такі адказ доктара:

— Вы усё роўна нічога не даб'ясеце, бо райвыканком стаяць за мяне.

Справа М. была таксама «загата» не бяз ведама райвыканкаму.

Справа якая маюць месца ў Сьвіслацкай большыцы, патрабуюць умалвання аднаведных арганізацый.

Прыпілі школу

ДУБРОЎНА. (Уласны кар.). У 1925 г. у в. Баброва пачалася пабудова школы для дзяцей 3-х вольных вёсак і саўгасу Халеўе. Дзяржава адпусціла на гэтую справу 10 тыс. р. Праца па пабудове школы заг. раёна Зааджа адначуў падрабязна некаму Саму-

Орша. Самым ходнім і неабходным угнаеннем у Аршаной адрыве з'яўляецца насьцяжная мука. Пералісна аб паступленні гэтага аду угнаення пачалася яшчэ ў ліставадзе мінулага году. Толькі ў канцы чэрвеня г. г. атрыманы адназ ад Наркамгандлю аб тым, што насьцяжная мука для Аршанскае адрыву ня будзе адлучана. У сувязі з гэтым, тэрмінова было ўзбуджана хадайніцтва аб завозе суперфасфату, нягледзячы на тое, што ў адрыве ашчэ не паступае. Узнімае неаб-

Перад асенняй сяўбой

Няма машын і ўгнаення

Орша. Самым ходнім і неабходным угнаеннем у Аршаной адрыве з'яўляецца насьцяжная мука. Пералісна аб паступленні гэтага аду угнаення пачалася яшчэ ў ліставадзе мінулага году. Толькі ў канцы чэрвеня г. г. атрыманы адназ ад Наркамгандлю аб тым, што насьцяжная мука для Аршанскае адрыву ня будзе адлучана. У сувязі з гэтым, тэрмінова было ўзбуджана хадайніцтва аб завозе суперфасфату, нягледзячы на тое, што ў адрыве ашчэ не паступае. Узнімае неаб-

пена, што ўгнаенне ня будзе дастаўлена да асенняга сяўбы. Асабліва дрэнна адаб'ецца неважчасовае паступленне фасфарытнай мукі, бо гэта ўгнаенне павінен быць расоёсна за два тыдні да засева.

Неабходна таксама адзначыць рэзкае апарочанне паступлення о.г. машын, якія павіны былі быць адгужаны ў чацьвертым квартале.

Усё гэта стварае атмасферу надзвычайнай напружанасці, бо наосльніцтва баіцца застацца без угнаення

Не хапае машын

МАГІЛЕЎ. У сувязі з пачаткам уборачнай кампаніі адначало вялікі попыт на ўборачныя машыны, асабліва на малатарні, ваякі і конныя пры-

Норавы д-ра Буклея

БАБРУЙСК. Грамадскае ажуры ўскладнае зараз справа загадчыка Сьвіслацкай большыцы д-ра Буклея, які скарыстоўваў сваё службовае становішча для асабістых, вельмі агідных мэт. Абураючым з'яўляецца яшчэ тое, што Буклей падтрымліваў мясцом, які нават укрываў яго ўчышкі.

Шляхам пагроз з вольнення Буклей прымушаў надпарадкаваных яму маладых служачых — значны ўступіць з ім у сувязь. Усе ўчышкі праходзілі для доктара добра накулі адна з яго аквар санітарка М. не заіжарыла. Тады загадчык большыцы пачаў не ўгаворваць зрабіць аборт, на што М. не згадзілася. Буклей пачаў ёй пагражаць звальненнем з працы. Напалоханая гэтым М. падала скаргу ў мясцох.

Тут і пачаўся агідная роля мясцох у гэтай справе. Замест таго, каб прыняць належныя рашучыя крокі супраць загадчыка, мясцох пачаў «прапуюць» М. і дабіўся таго, што М. уехала сваю зямлю назад.

Урэшце, доктар Буклей дабіўся сваёй мэты. М. найшла да аднаго з дактараў які даў ёй велькае лікарства, і яна радзіла мёртвае дзіця.

Трэба адзначыць ненармальнае становіцца, якое паогул існуе ў большай частцы адрываў, яе за каменнаа сцягнаю. Вытворчыя парадкі ня могуць ніяк дабіцца палепшання парадкаў і знішчаныя надхожаць. Усе прапановы нарад спыткаюць такі адказ доктара:

— Вы усё роўна нічога не даб'ясеце, бо райвыканком стаяць за мяне.

Справа М. была таксама «загата» не бяз ведама райвыканкаму.

Справа якая маюць месца ў Сьвіслацкай большыцы, патрабуюць умалвання аднаведных арганізацый.

Новы млын

КРУГАЛЕ. (Уласны кар.). У м. Цяцерыне балсельтрэстам распачата пабудова свайнага млыну.

Расстрэл за бандытызм

ВОРША. (Уласны кар.). Вядомы алодзёў Круглянскага р. Яркоў і Іваноў у красавіку м-цы з мэтай абрабавання свайго аднавоўца з в. Круча Грамына забраў да яго ў хату, зарэзалі матку Грамына і забралі шмат рэчаў.

Апр. оуд прыгаварыў Яркоў і Іваноў да расстрэлу, а Іваноў на 10 год пазбаўлены волі.

Бюракрат з цэнтру

ВІЦЕБСК. Рабочыя фанарнага заводу скарыстоўвалі абурэнні паводна прыстаўнага з Масквы для дакладу на завод прадстаўніка ЦК саюзу дзеячаў працоўшчыкаў тав. Фермана. У сувязі з прыездам апошняга і прадстаўніка трэсту «Фанеро-Дэполег» на заводзе быў скліканы неарговы сход рабочых. Рабочыя збіраліся выказаць перад працаўніком ЦК саюзу аб усіх базовых пытаннях. Аднак, прадстаўнік саюзу, калі рабочыя пачалі выказваць нахонт раду неармальнасці, кожны раз кідаў рэплікі: «Датыркайцеся толькі май інфармацыі».

Цікава тое, што інфармацыя тав. Фермана датычыла пытанняў калдагавору, якія былі вядомы рабочым і без інфармацыі прыстаўнага бюракрата.

Віцебскі «Хлестакоў»

ВІЦЕБСК. Віцебскае ДПУ арматвала нейкага Мікіна, які прыехаў у пачаў набіраць работніц для новай швейнай фабрыкі, якую ён нібыта меркаваў адкрыць у Віцебску. Мікін атрымаваў ад жадаўшых паступіць на фабрыку жыхары ад 25 да 40 р. з кожнай і вылічыў нейкае паў. Аўскаманья жанчыны ня цікавіліся нават на што Мікін збірае іхня паі.

Пабудова бэжоннага заводу

КРУГАЛЕ. (Уласны кар.). У м. Цяцерыне балсельтрэстам распачата пабудова свайнага млыну.

Фабком «Дняпро» прыхтуе членаў саюзу

РЭЧЫЦА. (Уласны кар.). Рабочыя вельмі скардыяцца на тое, што ў ВНУ вушыцца шмат дзіцячых непрацоўнага элементу: пэпманаў, сшыкулянтаў і гандляроў. Дзіцям-жа рабочых ня так лёгка паступіць у ВНУ. Выходзіць, што самі падпріемствы і саюзы дамагаюць гэткаму становішчу.

Фабрыка «Дняпро» ня сшыгне набіраць рабочых, як кажуць «справа налева». Набірае рошчых гандляроў, сшыкулянтаў, домаўласнікаў, гаспадароў, ня гледзячы на забарону і ўказанні РПБ.

Гэты хлам, працуючы на фабрыцы, робіцца рабочым, а фабзавясцом ужо прымае іх у савэ, бо яны-ж «рабочыя».

Вось і прыклад. На фабрыку быў прыняты гр. Данчын Барыс Моўшаў, які забіў дзядзю і прыняты ў

Самакрытыка зьнізу аздаравіла прафсаюзную работу

Роспуск бяздзейных заўномаў

Полачкае праўленне саюзу дрэвапрацоўшчыкаў падагуліла даволі цікавыя вынікі разгортвання самакрытыкі на дрэвапрацоўчых прадпрыемствах Полаччыны.

Самакрытыка, актыўнасць рабочых дапамагла палепшыць прафсаюзную работу на заводах.

Напрыклад, выявілася, што заўком Дрэўнянскай лесасіліні не абараў ітарэсаў рабочых, п'ястваваў сумесна з адміністрацыяй. Адзіны да рабочых былі нафта кепскія. Наогул, не адчуваўся прафсаюзнае работы. Паводле пастаноў праўлення саюзу, заўком абноўлен у поўным складзе.

Выявіўся таксама поўны адрыв ад работнай масы заўкому Вобальскай лесасіліні. Члены заўкому ня прымаі ніякіх мер да абароны ітарэсаў рабочых; заўком ня ўдзельнічаў у рацыяналізацыйных вытворчасці; калдагавор сістэматычна парушаўся, прычым саюзная арганізацыя не рэагавала на гэта.

Пасля абследавання прышлося распустыць заўком і назначыць новыя выбары.

На лесасіліні ММ 1, 2, дзякуючы работе вытворчых камісій і нарад і шырокай актыўнасці работнай масы, была выяўлена поўная безгаспадарчасць камбінату.

Рабочыя ўнеслі звыш 100 прапаноў, якія датычалі пераарадкаў на заводзе і аздараўлення вытворчасці. Усе аўвагі рабочых поўнасцю напярэджаліся.

Акруговае праўленне саюзу ў сваёй пастаноў адначалы выявіў карысць самакрытыкі знізу для справы палепшання гаспадаркі і прафсаюзнай работы.

Б.

Фабком «Дняпро» прыхтуе членаў саюзу

РЭЧЫЦА. (Уласны кар.). Рабочыя вельмі скардыяцца на тое, што ў ВНУ вушыцца шмат дзіцячых непрацоўнага элементу: пэпманаў, сшыкулянтаў і гандляроў. Дзіцям-жа рабочых ня так лёгка паступіць у ВНУ. Выходзіць, што самі падпріемствы і саюзы дамагаюць гэткаму становішчу.

Фабрыка «Дняпро» ня сшыгне набіраць рабочых, як кажуць «справа налева». Набірае рошчых гандляроў, сшыкулянтаў, домаўласнікаў, гаспадароў, ня гледзячы на забарону і ўказанні РПБ.

Гэты хлам, працуючы на фабрыцы, робіцца рабочым, а фабзавясцом ужо прымае іх у савэ, бо яны-ж «рабочыя».

Вось і прыклад. На фабрыку быў прыняты гр. Данчын Барыс Моўшаў, які забіў дзядзю і прыняты ў

Попыт на аблігацыі

Даномы рэалізацыі 2-е пазыкі Індустрыялізацыі

(Адозва ЦВК СССР да Цэнтральных Выканаўчых Камітэтаў Саюзных Рэспублік)

18-га ліпеня Прэзідыумам Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюзу ССР зацверджана пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта і Савету Народных Камісараў Саюзу ССР аб выпуску 2-й дзяржаўнай унутранай выйгрышнай пазыкі індустрыялізацыі народнае гаспадаркі Саюзу ССР.

З прычыны вялізнага эканамічнага і палітычнага значэння пазыкі, выпушчанай з мэтай навалячэння сродкаў, якія ідуць на фінансаванне капітальнага будаўніцтва ў галіне прамысловасці і сельскае гаспадаркі, Прэзідыум ЦВК СССР прапануе Цэнтральным Выканаўчым Камітэтам Саюзных Рэспублік забяспечыць усямерную дапамогу кампаніі па рэалізацыі пазыкі, для чаго ў тэрміновым парадку ажыццявіць наступныя мерапрыемствы:

1. Стварыць пад старшынствам члена Прэзідыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта саюзнай рэспублікі цэнтральную камісію дапамогі рэалізацыі пазыкі ў складзе прадстаўнікоў партыйных і прафесійна-арганізацыйных, народных камісарыятаў і кааператыва. На цэнтральнае камісію ўскладаецца кіраўніцтва ўсім ходам аперацыйнай і агітацыйнай кампаніі па рэалізацыі пазыкі ў саюзных рэспубліках.

2. Прапанавать усім народным камісарыятам саюзнай рэспублікі, а таксама рэспубліканскім кааперацыйным аб'яднанням стварыць камісіі дапамогі для кіраўніцтва кампаніяй па калектыўнай падпісцы сярод рабочых і служачых, занятых у прадпрыемствах і ўстановах, падлеглых паказаным народным камісарыятам і кааперацыйным аб'яднанням.

3. Даць мясцовым саветам і выканаўчым камітэтам дырэктывы аб максімальнай дапамове фінансавым органам у правядзенні кампаніі па пазыцы і аб неадкладнай арганізацыі пры ўсіх выканаўчых камітэтах камісіі па рэалізацыі пазыкі ў складзе прадстаўнікоў выканаўчых камітэтаў, адказных прадстаўнікоў партыйных камітэтаў, прафесійна-арганізацыйных камітэтаў, прэсы, фінансавых органаў, кредитных устаноў і кааператыва. Гэтыя камісіі павінны непасрэдна кіраваць кампаніяй на месцах, ажыццяўляючы падрыхтоўку і правядзенне аперацыйных мерапрыемстваў праз мясцовы фінансавы орган. З свайго

складу камісія вылучае рабочае бюро.

4. Даць дырэктывы вобласным, краёвым, губерскім і акруговым выканаўчым камітэтам аб неабходнасці мобілізацыі вакол кампаніі па пазыцы грамадскае думкі шляхам пастаўкі адпаведных пытанняў на пленумы, нарады і г. д., а таксама сістэматычнае асвятленьня пытанняў у перыядычным друку.

5. Даць дырэктывы на месцы аб тым, што на сямю асноўных арганізацыйных і агітацыйных работа ўскладаецца як гэта было па пазыцы ўзмацнення сувязі са гаспадаркай на вальсцы і раённыя выканаўчыя камітэты. Падвядзюць мясцом зарэкамітаваныя ў самым пачатку кампаніі, асабліва на сёлах, што ўся рэалізацыя новае пазыкі павінна быць пабудавана на прыцыпе добраахвотнасці.

6. Даць на месцы дырэктывы аб тым, што калектыўная падпіска рабочых і служачых праводзіцца спецыяльнымі камісіямі, якія арганізуюцца пры прадпрыемствах і ўстановах. Звярнуць увагу месца на тое, каб пры кожным прадпрыемстве і ўстанове, з колькасцю служачых і рабочых выш 50 чалавек, абавязкова былі арганізаваны і неадкладна прыступілі да работ паказаных камісіі.

7. У працэсе разгортвання кампаніі цэнтральныя камісіі павінны перыядычна заслухоўваць даклады прадстаўнікоў мясцовых і ведамасных камісіі дапамогі, арганізаваных пры прадпрыемствах і ўстановах, згодна з сямю асноўных пунктаў выканаўчых камітэтаў і ўказанняў цэнтральнай камісіі па асобных дачах месца, заслухаць, акрамя вызначаных калектыўных плянаў чаргі, даклады прадстаўнікоў з месца, дзе кампанія развіваецца слаба або выкрывае неадаровны ўкілы, устанавіць практыку высваду членаў цэнтральнай камісіі на месцы, запрапанаваных выканаўчым камітэтам і мясцовым камісіям, рэкамендаваць месцам шырока скарыстаць для непасрэднага інструктавання вальсцей (раёнаў) камандыроўкі адказных працаўнікоў гораду, якія едуць па справах сваёй асноўнай службы.

Старшыня ЦВК СССР
А. Чарвякоў.
Сакратар ЦВК СССР
А. Енуцідзе.

Усім народным камісарыятам і акруговым выканаўчым камітэтам

Вялікае палітычнае і эканамічнае значэнне 2-й пазыкі індустрыялізацыі патрабуе ад дзяржаўных органаў максімальнай увагі і ўсямернага садзейнічання кампаніі па распаўсюджванні гэтай пазыкі. З гэтай прычыны, а таксама на падставе ліста старшыні Савету Народных Камісараў Саюзу ССР т. Рыкава, прапануецца вам:

1. Арганізаваць пры народным камісарыятах спецыяльныя камісіі садзейнічання рэалізацыі пазыкі для кіраўніцтва кампаніяй па правядзенні калектыўнай падпіскі сярод рабочых і служачых, падпарадкаваных Вам уставаў.

2. Арганізаваць пры акруговых выканаўчых камітэтах камісіі па рэалізацыі пазыкі, забяспечышы аўтарытэтны склад іх і зрабіць паказанні ўсім акруговым арганізацыям аб садзейнічанняй рабоце камісіі.

3. Заслухаць на сваіх пасяджэннях спецыяльныя даклады аб ходзе кампаніі па распаўсюджванні 2-й пазыкі індустрыялізацыі.

4. Даць адпаведныя дырэктывы раённым выканаўчым камітэтам аб тым, што асноўная арганізацыйная і агітацыйная работа па распаўсюджванні пазыкі індустрыялізацыі на месцах ускладаецца на іх.

Намеснік старшыні Савету Народных Камісараў БССР
М. КАРКІН
16 жніўня 1928 г.

На 200 проц пэнсіі

ГОМЕЛЬ (Уласны кар.). Падпіска на пазыку праходзіць вельмі добра. На заводзе „Пролетары“ падпіска толькі ў некаторых цехах дасягнула аж 6.000 р. Рабочыя-чыгуначнікі падпісваюцца на 200-300 проц пэнсіі. У мохавіцкім цеху чыгуначных майстарняў, у часе абвешчана перапынку, праведзена падпіска на 11.500 руб. Адстаюць служачыя кіраўніцтва Зах. чыг., якія падпісваюцца на невялікія сумы. Можна быць упэўненым, што Гомель выканае задачы.

За 1 дзень--больш чым за ўсю мінулую кампанію

Завдзіў з'яўленню мёнскай гарадзкой разніцы да рабочых аб падпісцы на пазыку знойшоў вельмі спрыяючы водгук сярод рабочых. Першы-ж дзень папярэдняй падпіскі даў больш 4.625 р., каля 100 проц. мес. зарплаты.

Уся падпіска на 1-ю пазыку дала толькі 1.360 р.

Траба сказаць, што пабудаваны на тэрыторыі разніцы новыя прадпрыемствы самі па сабе зьяўляюцца лепшымі агітатарамі па пазыку. Рабочы Бычыг падпісаўся на 300 проц. свайго месячнага заробтку. Раб. Лупін—на 250 проц. Ёсць упэўненасць, што падпіска на 2-ю пазыку перавысіць у чатыры разы падпіску на 1-ю пазыку.

У Мазыры падпіска пашыраецца

Мазыр. (Ул. кар.). Першыя дні падпіскі адзначаюцца вялікай зацікаўленасцю працоўных гораду. Служачыя інспекцыі працы падпісаліся на 735 р., што складае 170 проц. месячнага заробтку. Працаўнікі страхавога падпісаліся на 130 проц. мес. зар.

Пачынаем уносіць грошы з 15 жніўня

(Эльвод, Менск)

На 12 жніўня падпіска на Эльводзе складае 9.500 руб.—79 проц. месчнай заробтнай платы. Шмат рабочых знаходзяцца яшчэ ў водпуску.

Калі яны зьвернуцца, падпіска абавязкова дасць усе 100 проц. Рабочы Ліскоўскі, які зарыбляе 83 руб. у месяц, падпісаўся на 300 руб.

Агульны срод рабочых і служачых паставілі пачаць збіранне ўзносаў з 15 жніўня г. г. Абрана тройка для садзейнічання рэалізацыі.

Падпіска ахапляе ўсё большы лік рабочых

ВОРША (Ул. кар.). Папярэдняя падпіска на 2 пазыку індустрыялізацыі ахапляе ўсё большы і большы лік рабочых.

Рабочыя заводу „Чырвоны Кастрычнік“, які прысутнічае на партоходзе, дзе абавязвалася пачаць аб пазыцы, адразу падпісаліся ў большасці на месцавы аклад: 33 рабочыя падпісаліся на 3.000 руб.

Рабочы Янушэвіч, які атрымлівае 80 руб., падпісаўся на 200 руб., вучань Свінкіна, зарыбляючы 50 руб. у месяц, падпісаўся на 100 руб., тры рабочыя хлебзаварні ст. Ворша падпісаліся на 200 проц. месячнай пэнсіі, ішчыя—на месечны аклад.

Паставы аб падпісцы на месчную пазыку вынесены рабочым і служачымі Асіноўска і Аршанскага ЦРК.

Слаба навуць што праходзіць падпіска сярод дактароў гораду. Доктары павінны правядзі больш грамадзян актывнасці.

Слаба навуць што праходзіць падпіска сярод дактароў гораду. Доктары павінны правядзі больш грамадзян актывнасці.

дзяржаўнае індустрыялізацыі павінна была быць пабудавана да 1926 г. Спачатку будаўніцтва ішло адвальна, але хутка падрадчы, бачачы адсутнасць нагаду з боку РВК, пачаў займацца прадэжым ласаматар'ялу, адпаведнага для школы. Усе будаўнічыя матэрыялы пачалі „заганяцца“, а Самусенка з настаўнікам Майсеенкіным ладзілі банкетны вечары з п'янствам.

Школа так і не пабудавана да гэтага часу. Самусенка і Майсеенкаў зарэз голымі зарышчатам. Але цікава ведаць, дзе быў дэклад РВК да гэтага часу?

ВОРША. (Уласны кар.). У сьвугае Станіслава распачала пабудова бэтоннага заводу. Ужо прыбыло з Ніжнечымы 19 гадоў заводзкіх осыней. Павінна хутка прыбыць 40 гадоў осыней з Дані.

Выступкі па жыцелю гадоўлі

ВОРША. (Уласны кар.). У Горках адбылася раённая выстаўка па жыцелю гадоўлі, у якой удзельнічала 77 сельскіх гаспадарак, 1 калгас, 3 сьвугае і 3 малочных таварыствам. Выдана 20 прэмій на 350 руб.

які зрабіўся рабочым і прыняты ў саюз. Хто гэты Данцыг?—да гэтага заводакіраўніцтва і фабзавоку мала справы. Данцыг-жа мае сваіх два ўласных дамы, дзве драўляныя і адну каменную крамы, вучастак зямлі і інш. Ён на адной арэндае «зарабляе» на 150 руб. у месяц.

Данцыг зараз мяркуе паласці ў ВНУ. Фабком, як рабочага, павінен будзе яго рэкамэндаваць.

Такіх «рабочых», як Данцыг, у нас шмат ёсць.

Вывады напрашваюцца самі.
М. Грыгор'еў.

ПЫТАНЬНІ ПАРТЫЙНАГА ЖЫЦЦЯ

Аб пэрспэктывах сусветнага рэвалюцыйнага развіцця

(Вгляд за месца)

Апошнія дні ўвага ўсёй нашай партыі прыцягнута да 6-га кангрэсу Камуністычнага Інтэрнацыяналу, які адбываецца цяпер. Кангрэс у дакладзе тав. Бухарына ўжо даў асноўную капітальную ацэнку сусветнага становішча, даў агляд стратэгічнага становішча сусветнага фронту класавай барацьбы.

Асноўныя пытанні, якія прыцягваюць увагу у даны гістарычны перыяд кожнага пралетарскага рэвалюцыйнага, кожную камуністычную партыю, у гэтым камуністычным Інтэрнацыянале, гэта—пытаньне аб пэрспэктывах сусветнага рэвалюцыйнага руху, гэта—пытаньне аб стабільнасці капіталізму, гэта—пытаньне аб тым, якую-ж пазыку сусветна-гістарычнага развіцця мы цяпер праходзім,—ці ідзе мы да далейшага і трывалага замацавання капіталізму, ці да яго катастрофы, ці стаіць перад капіталізмам новы этап развіцця, ці капіталізм гістарычна вычарпаў сябе і ніякіх пэрспэктываў на новую стадыю фазы капіталістычнага развіцця няма.

Міжнародная сацыял-дэмакратыя, паказваючы на значны гаспадарчы рост асобных капіталістычных краін, на пасьпехі тэхнікі, рацыяналізацыі ўсёй гаспадаркі, паказваючы на талі факты палітычнага жыцця, як дагавор Келёга, гаворыць, што капіталізм стабілізаваўся канчаткова, што адкрываецца новая эра развіцця капіталізму, якая азначае пачыненне супярэчнасцяў як класавых, так і міжнародных, узмацненне мірных тэндэнцый, якія адкрываюць пэрспэктывы безбалючага і пасьпяховага пераходу да новых форм грамадскага развіцця.

Міжнародны камунізм папярэджае налічча росту капіталістычнай вытворчасці, тэхнікі, эканамічнай магутнасці, пасьпехаў рацыяналізацыі. Але ня ў гэтым заключаюцца сутнасць сусветных абставін. Ня ў пасьпехах асобных капіталістычных краін треба шукаць адказу на

пытаньне аб пэрспэктывах развіцця капіталізму. Траба ўзяць усяю капіталістычную сыстэму ўцалку. Сусветная вайна прынёсла неадзінадушныя вынікі, якія выяўляюцца ў надзвычайна глыбокіх структурных змяненнях усёй капіталістычнай сыстэмы.

Сусветная вайна і рэвалюцыйны выбух, які зьявіўся ўслед за ёю, пакінулі на цэле капіталізму сьмяротную запову,—першую сацыялістычную дзяржаву—СССР. Нема больш адзінай сусветнай гаспадаркі,—ёсць дзве сыстэмы гаспадаркі, якія развіваюцца ў супроцьлеглых напрамках. Сацыялізм, які будоўца, зьяўляецца неадзінадушна пагрозам для капіталізму. Сацыялістычная дзяржава зьяўляецца арганізуючым цэнтрам усіх супроцькапіталістычных сіл.

Сусветная вайна прынёсла надзвычайнае абвастрэнне адносін паміж Імпэрыялізмам і прыгнечанымі калёніяльным сьветам. Сусветная вайна, якая пацягнула за сабою індустрыялізацыю калёній і тым дала калёніяльнаму салянству правадыра ў асобе мясцовага пралетарыату, адкрыла тур калёніяльных войнаў, якія пачаліся, але якія яшчэ не разгарнуліся ў рашучую сутычку. Сусветная вайна перанесла з Эўропы на Атлянтыцы асірадак „сусветнага капіталізму. Яна высунула на першае месца ПАЗШ і адкрыла перыяд заняпаду волату даваснага Імпэрыялізму—Англіі. Гэта перанясенне асродкаў эканамічнай магутнасці ня можа прайсці дарма для ўсёй эканамічнай сыстэмы. У ім закладзены найвялічшыя супярэчнасці і сьвет яшчэ ўбачыць найвялічшую сутычку двух капіталістычных волатаў, стычку, якая патрасе ўсю капіталістычную сыстэму да асновы і прывядзе да найбольш магутнага рэвалюцыйнага выбуху, чым апошняя сусветная вайна.

Сусветная вайна прынёсла зьвязьненне мас, пераможчынне калёніі, разбурэнне вытворчых сіл. З глыбокага крызісу капіталізм вы-

біраецца праз рацыяналізацыю, праз новую арганізацыю вытворчасці. Але вырашае ён гэтыя задачы за рахунак рабочае класы. Узмацняючы свае пазыцыі ў вытворчасці, модернізуючы вытворчасць, капіталізм стыхаецца з рабочае класам, асноўнае класна-вытворчае. Ангельская ўсеагульная забастоўка, забастоўка гарнякоў, венскае паўстаньне, грэцкая ўсеагульная забастоўка паказваюць, што класавы супярэчнасці ў перыяд капіталістычнай рацыяналізацыі не заціхаюць, а абвастраюцца. Росту эканамічнай магутнасці капіталізму паставілена мяжа, якая тым бліжэй, чым больш магутна будзе арганізаванасць і класавая сьвядомасць пралетарыату. Таму вось міжнародная сацыял-дэмакратыя і зьяўляецца самым гадоўным, самым небясьпечным, і самым шкодным ворагам рабочае класы, што іменна яна ёсць тая сіла, на якую абавіраецца капіталізм у сваіх спробах на доўгі час замацаваць сваю магутнасць.

Капіталізм захоўвае найглыбейшыя супярэчнасці. З гэтых супярэчнасцяў ён выраца на можа, бо яны заложаны ў самай прыродзе капіталізму. Капіталізм выдзе чалавечта да новых катастроф, але яны прынёсць гібель самому капіталізму і нарадзённае новага ладу—пралетарскай дыктатуры.

Наша партыя ідзе ў першых радох сусветнага камунізму. Будаўніцтвам сацыялізму яна ўзмацняе супроцькапіталістычны лагер, адкрывае рэвалюцыйныя пэрспэктывы перад рабочае класаме ўсяго сьвету і тым дапамагае асатні камуністычным партыям адваіваць з-пад уплыву сацыял-дэмакратыі ўсё новае і пласты рабочае класы.

Наша партыя—узор большавіцкай партыі для астатніх секцый Камінтэрну. 25-годзьдзе большавізму разам з нашай партыяй сьвятуе і ўвесь Камуністычны Інтэрнацыянал, увесь рэвалюцыйны міжнародны пралетарыат.

Завод „Варшавянка“ з першых

З вялікім удзямам праходзіць падпіска на дражджавым заводзе «Варшавянка». Вучань машынага аддзялення Л. Шэр, які атрымлівае 45 р., падпісаўся на 100 р. Рабочы А., які атрымлівае 60 руб., падпісаўся на 200 р. Да 15-га жніўня сабрава пад-

Хто наступны?

Супрацоўнікі Барысаўскага аддзялення Лесбелу падпісаліся на 2-ю пазыку індустрыялізацыі на суму 4.500 р. Месячная зарплата іх складае 3.500 р. Такім чынам, сума падпіскі больш чым на 30 проц. перавышае месечны аклад пэнсіі. Барысаў зацікава ўсе аддзяленьні Лесбелу та-

Святкаванне дзесяцігоддзя кампарты Літвы

У сераду ў клубе імя Розы Люксембург быў вечар, прысьвечаны дзесяцігоддзю літоўскай кампарты.

Адкрыўшы вечар, тав. Бучунас у сваёй уступнай прамове сказаў: «Сёньнешні дзень працоўнага Беларускага святкуюць 10-цігоддзю існавання кампарты Літвы.

У цяперашні час кампартыя Літвы і ўсе працоўныя перажываюць вельмі цяжкі момант. За ўсе 10 год свайго існавання яна амаль ня выходзіла з падполья, а ўсё-ж цяпер зусім ня дронна працуе.

Зарганізавалася літкампартыя ў канцы 1918 году (пры немцах), а ўжо ў 1919 годзе яна пашла ў падполье.

Нямала за гэтыя 10 гадоў загінула таварышоў ад рукі літоўскага буржуазіі і фашыстаў. Загінулі таварышы Пажэла, Грэдынгэр, Грэйфэнбэрэр і інш.

Усё-ж перад кампартыяй Літвы зараз стаіць задача—згуртаваць вакол сябе працоўна масы, каб накіраваць іх супроць існуючага ладу.

Пасля ўступнай прамовы запрашаюцца ў прыздыйм старыя працаўнікі і арганізатары літоўскай кампартыі т. т. Кеніг, Піляр, Агурскі, Арановіч, Бучунас, Гантман, Якшэвіч і інш.

З успамінамі выступіў т. Якшэвіч, які расказаў гісторыю рэвалюцыйнага руху Літвы, які цесна пераплятаецца з рэвалюцыйным рухам Польшчы і Беларусі.

Калі арганізоўвалі маўні,—пралетарыят Вільні заўсёды быў першым. На катарзе пры царскім урадзе былі гарбары Вільні і тэкстыльшчыкі Беластоку.

У траўні 1918 году ў Вільню, па даручэнні партыі, прыехала вядома Ганна Брабовіч, якая зарганізавала сход рабочых у лесе і зрабіла там даклад аб становішчы і задачах пралетарыяту ў гэты момант.

У жніўні 1918 году ў Вільні быў першы з'езд партыі, на які прыехала (пры нелегальных умовах) 37 чал. Выступалі таксама тав. Піляр і Кеніг.

«Трэба звязаць рабочых Савецкай Беларусі з рабочымі Зах. Беларусі, Польшчы і Літвы, бо надыходзячая вайна павінна мець адпор з боку працоўных гэтых краін»,—сказалі яны ў сваіх выступленнях.

Выступаўшы тав. Дуліс, між іншым, напамінуў аб тым, што ў 1919 г.

ў Літве расстраляна было 150 чал., гэта ў краіне, дзе ёсць насельніцтва ўсяго адзін мільён 200.000 чал.

Пасля дакладу ў ўспамінаў, сход прыняў рэзалюцыю, у якой гаворыцца: «Агульны сход, заслухаўшы даклад аб становішчы і цяжкіх умовах працы і барацьбы працоўных Літвы, заяўляе, што, ня глядзячы на расстрэлы і катаргу, рабочыя Літвы змогуць у патрэбны момант скінуць уладу фашызму і збудаваць уладу саветаў. Рабочыя БССР з годнарам глядзячы на працу сваіх таварышоў, з якімі яны былі цесна звязаны, і спадзяюцца, што нядоўга застанецца літоўскім таварышом цярапець, і калі патрэбна будзе—дадуць ім падмогу, бо кожная перамога рабочых Літвы—наша перамога, кожная паражэнне—наша паражэнне».

У клубе імя Розы Люксембург зарганізавана вельмі цікавая выстаўка падпольнай літаратуры, якая выдаецца кампартыяй Літвы.

Сярод выданых ёсць «Тэсса» («Праўда») — орган ЦК КП Літвы, «Карэй Тэсса» («Садацкая праўда»), «Дарвініку Яўнімас» (орган ЦК КСМ Літвы), «Саміт Фашызму» («Далоў фашызм») — орган намітату на барацьбу з фашызмам і шмат іншай літаратуры. Там ёсць таксама часопіс «Балсас» («Голас»), які выдаецца ў Кенігсбэрэе (Нямеччына), штотыднёвая газета «Рытоюс», якая выдаецца ў Аргэнтыне, «Вільніс» — у Чыкага (Амерыка) і інш. замежныя літоўскія выданні. Усе падпольныя лістоўкі—выданні 1926-28 гадоў.

Да гэтага святая выйшаў спецыяльны нумар «Раўдонсіс Артояс» («Чырвоны Араты»), орган ЦК КП(б)Б, у якім ёсць успаміны таварышоў Матуляціса, Якшэвіча і іншых. Трэба сказаць, што гэту газету вылісае шмат сялян-літоўцаў.

Уся вёска Асінаўка (Крупскага раёну) вылісае сваю газету. Атрыманы прывітанні ад Літбюро ЦК КП(б)Б. Паслана запрашэнне тав. Ангарытсу (член ЦК літоўскай кампартыі і член Выканкому Камінтэрну) прыехаць у БССР на святкаванне дзесяцігоддзя КПЛ.

Святка будзе праводзіцца гэтым парадкам: 22 жніўня па радыё будзе перададзены даклад тав. Бучунаса аб юбілеі. 26 жніўня па акругах Полацкай, Аршанскай, Віцебскай і Магілёўскай у літоўскіх каленіях будуць наладжаны вечары, прысьвечаныя дзесяцігоддзю.

Л. П.

Аб масавым кантролі на вёсцы

Сувязь органаў КК-РСІ з вёскай аўсім невыстарчалыя. Гэта сувязь да сучаснага моманту часта абмяжоўваецца разглядом скаргаў, паступаючых з вёскі, расьсьледваньнем найбольш важных зметак селькорпаў у друку, ды яшчэ пастаноўкай справаздачных дакладаў перад насельніцтва, большай часткай, бяз пліну і сістэмы. Плянавае абсьледваньне, якое наладжваюць органы КК-РСІ у нязначнай ступені абхопілае вясковныя арганізацыі, асабліва вачы, галоўным чынам, асобныя фабрыкі, якія знаходзяцца ў раёнах, асобныя саўгасы, калгасы і кааператывы арганізацыі. Між тым задача забясьпечаньня правільнай клясавай лініі ў працы савецкага апарату, крэдытных і іншых кааператывных арганізацыяў на вёсцы, задача барацьбы з бюракратызмам і валакнітай арганізацыі беднягі і нарэшце

намі служачых да насельніцтва. Сякцыя павінна мець права: а) прыёму і расьсьледваньня скаргаў насельніцтва на недахопы працы мясцовых устаноў, а таксама прыём і дасылка скаргаў у акруговыя РСІ на вышэйстаячыя органы; б) абсьледваньне работы апарату РВК і сельсаветаў і падначальных ім устаноў і прадпрыемстваў, а таксама органаў кааператываў, саўгасаў і інш.; в) права кантролю за сваячасовым і правільным правядзеньнем у жыццё пастаноў РВК і сельсавету.

Сякцыя РСІ пры РВК і сельсаветах будзе жыцьцёвай і выканае сваё прызначэнне, калі ў складзе будзе уваходзіць добраахвотнікі з усяго рабоча-сялянскага актыву вёскі (члены саветаў, рэўкамісіі, прафсаюзных арганізацыяў, жанчын-дэлегатак, КОМ, груп беднягі, кааператываў і інш.). Пры гэтым павінна быць

М Е Н С К

Прыезд дэлегацыі VI-га кангрэсу Камінтэрну

20-га жніўня ў Менску адбудзецца ўрачыстае пасяджэнне ЦК МОПР'у Бел., прысьвечанае VI-му кангрэсу Камінтэрну. Для ўдзелу ў пасяджэнні ў Менск 19-га раніцай прыяджае дэлегацыя кангрэсу Камінтэрну з 3-х чалавек. У дэлегацыю ўваходзяць т. т. Домбаль і прадстаўнікі італьянскай і афрыканскай кампартыі. Візоты на гэта пасяджэнне будуць размяркоўвацца паміж ляджыкамі МОПР'у.

Арганізуюцца спатканьне т. т. на вакзале.

Трамвайныя работы

Кіраўнік трамвайных работ тав. Кадуніч вылісае ў Маскву зрабіць заказы на электрычныя абсталяваньне і трамвайныя вагоны. Усе заказы будуць аданы савецкім фірмам. Частка з іх перадаецца беларускім металургічным заводам. Мяркуюцца захаваць пакуль 10 вагонаў для першай трамвайнай лініі вакзал МВВч.—Камароўка, якая адкрываецца не пазней чэрвеня ліпеня будучага году. На будучым тыдні пачнецца пракадка рэйкаў па вуліцах Менску. Паступова прыбываюць у Маскву неабходныя інструмэнты.

Машыны для ўборкі сьмецця

Работы цырульнік Раманоўскі прапаставіў у камісію па вынаходніцтве пры ВСНГБ праект машыны для механічнай ўборкі сьмецця з бруку. На запітаньне ВСНГБ, аддзел камунальнага гаспадаркі маскоўскага савету наведзіў, даркі маскоўскага савету наведзіў, што такіх машынаў у СССР няма. У бліжэйшы час для Масквы вылісаюцца з за граніцы дзве такія машыны. Раманоўскі нядаўна вынайшоў стэрмізатар для дэзінфекцыі цырульных інструмэнтаў.

Селянін-вынаходца

Селянін вёскі Сідараўка, Аршанскага раёну, Н. Сяргей прапаставіў у ВСНГБ апарат для тачэння кос. Нядаўна гэта вынаходка была прэміравана на раённай с.-г. выстаўцы ў Аршаншчыне. У бліжэйшыя дні вынаходца Сяргея будзе разглядацца ў камісіі па вынаходніцтве.

Закрывацьце Савецкай вуліцы для руху

У сувязі з пачаткам работ на праекцыі трамвайных роек у бліжэйшыя дні будзе закрыта для руху, апрача пешага, Савецкая вуліца. Камітэс прыняў тэрміновыя меры, каб вуліца ўвесь рух на паражэньне вуліцаў Маскоўскай, Рэвалюцыйнай, Карла Маркса і і. д.

Хуліганства ў цэнтры гораду

У апошні час адзначаецца влікі рост хуліганства і п'яніц боек у цэнтры гораду—на Савецкай вулі. Інцыдэнты адбываюцца ў пераходны момант.

За дзень

— БЕЛАРУСЬ НА ЎСЕСАЮЗНЫМ ДАРОЖНЫМ ЗЬЕЗДЗЕ. Ад ўсебеларускага т-ва Аўтадор на ўсесаюзны дарожны з'езд охуць т. т. Арлоў—нам. старшыні т-ва, Мартынаў—кіраўнік дарожнай сякцыі, прадстаўнік ад менскага аддзяленьня—т. Доўдыс, ад вібескага—Гільберт і два дэлегаты ад Гомельскай і Бабруйскай акруг.

— УСЕБЕЛАРУСКАЯ ДАРОЖНАЯ НАРАДА. На 4 верасня ў Менску будзе склікана ўсебеларуская дарожная нарада.

На з'езд будзе выдзелена ад кожнай акругі па 1-2 дэлегаты, прадстаўнік дарожнай інспэцыі НКУС і прадстаўнік менскай акруговай інспэцыі.

— АБ ЗЬНІЖЭННІ ЦАНЫ НА БОТЫ. НКГандлю БССР узвняў пытаньне перад Сяюзнаркамгандлю ў праўленьнем скурсындэату аб зьніжэньні адпускных цэн на сялянскія боты на менш чым 2 рублі на пары, бо высокая цана перашкаджае іх вбыву.

— НОВАЯ МУЗЭЙНАЯ ЭКСПАНАТЫ. Навуковым супрацоўнікам Беларжмузею т. Палесам прывезены з Прапойска экспанат каменнай бабы.

З Гомелю прывезена вялікая каменная пліта сярэдзіны 18 стагоддзя па водне якой можна ўстанавіць новыя і цікавыя даныя аб гісторыі яўрэяў у Беларусі.

— НАРАДА ПА ПЫТАНЬНЯХ ЗАГАТОВАК І ЭКСПАТЫ. НКГандлю мяркуе ў сярэдзіне верасня склікаць нараду для рэспародкі пытаньняў, звязаных з вагатоўкай і экспартам другарадных відаў сарду, пытаньня аб забясьпечэньні загатоўвак прамысловымі таварамі і аб вагатоўцы і даставіцы насельніцтву хлеба.

У наразе прымуць удзел акруговыя інспэктары гандлю і прадстаўнікі акруговых і цэнтральных спажывкоўчых і сельсва-гаспадарчых, дзяржаўных і кааператывных вагатоўчых арганізацыяў.

— ПАРФУМЕРНІЦА НАПАЛЕОНА. Дыржстар Беларжмузею тав. Ластойскі набыў у Слуцку вельмі каштоўную гістарычную рэч—парфумерную парфумерную, зробленую ў Сьвурі (Францыя) па заказе жонкі Напалеона Жазэфіны.

Трэба зьмяніць, што парфумерныя завазены ў Слуцк у часе паходу Напалеона ў 1812 г.

Здарэньні

ЗАТРЫМАНЬНЕ ГАСТРАЛЁРАЎ. Затрыманы прыехаўшы ў Менск з Магілёву злодзеі-віноўнікі С. Фарбэр і Ш. Крулякоў, якія намерваліся абкрадзіць на пошце аднаго грамадзяніна.

— ВЫКРЫЦЬЦЕ КРАЖЫ. У ліпені на Троіцкім рынку былі ўкрадзены ў старшыню Прылецкага спажывкоўскага таварыства М. Бароўскага 900 руб. і ровныя дакумэнты. Гэтымі днямі Крым-вышуку ўдалося затрымаць злодзеяў. Яны аказаліся Настай Кагодзька, Сарай Хейфэ і І. Ходас.

— ПАДАРОЖНІК ВАКОЛ СЬВЕТУ. Нядаўна ў нашай газэце паведамылася аб пабеве аднаго з 3-х машыннікаў, які выдзавалі сябе за падарожнікаў вакол сьвету—Суллова. Зараз Крым-вышук атрымаў весткі, што гэты Суллоў затрыман у Віцебску і накіроўваецца гэтым парадкам у Менск.

Сярод беларус-

Пачаліся экзамены

Сёння пачынаюцца іспыты для паступаючых у Менскі палітэхнікум. Сярод падаўшых заяву (924) рабочыя—100, дзельцы рабочыя—155, служачыя—47, дзельцы служачыя—170, сялян-беднякоў—184, сярэднікоў—94, утрыманай стражак і і. д. Заняткі пачынуцца з 1-га верасня. У гэтым годзе мяркуецца адпусьціць 25.000 р. на даабсталяваньне палітэхнікуму, галоўным чынам, на адкрыцьцё лябараторыі па дасьледах матэрыялаў і абсталяваньне навуковага кабінету.

Пры палітэхнікуме будучы прававаць аддзяленьні — архітэктурна-будаўнічае, дарожна-будаўнічае, ідра-тэхнічнае і тарфяное. Курс навучаньня на ўсім аддзяленьнях 4-гадовы. Скончыцца навучаньне палітэхнікуму, галоўным чынам, на адкрыцьцё лябараторыі па дасьледах матэрыялаў і абсталяваньне навуковага кабінету.

Пры палітэхнікуме будучы прававаць аддзяленьні — архітэктурна-будаўнічае, дарожна-будаўнічае, ідра-тэхнічнае і тарфяное. Курс навучаньня на ўсім аддзяленьнях 4-гадовы. Скончыцца навучаньне палітэхнікуму, галоўным чынам, на адкрыцьцё лябараторыі па дасьледах матэрыялаў і абсталяваньне навуковага кабінету.

Пры палітэхнікуме будучы прававаць аддзяленьні — архітэктурна-будаўнічае, дарожна-будаўнічае, ідра-тэхнічнае і тарфяное. Курс навучаньня на ўсім аддзяленьнях 4-гадовы. Скончыцца навучаньне палітэхнікуму, галоўным чынам, на адкрыцьцё лябараторыі па дасьледах матэрыялаў і абсталяваньне навуковага кабінету.

Усеагульнае абавязковае навучаньне

У мінулым годзе ўсеагульнае абавязковае навучаньне было праведзена ў Менску і ў 25 пунтах акругі. У гэтым годзе абавязковае навучаньне для дзяцей 8-гадовага ўзросту ўводзіцца ў Віцебскай і Полацкай акругах.

Прафтэхшкола па агнятры-валым будаўніцтве

З новага навучальнага году Наркамасьветы адкрывае ў Полацку прафтэхшколу па агнятрывалым будаўніцтве на 40 чалавек. Менская аб'яднаная школа пашырае яўрэйскае аддзяленьне, на яким адкрываецца другі курс. Пры Старасельскай тэакаў школе (Віцебская акруга) адкрываецца трэцяя класа.

Прафтэхнічныя школы

Прыступілі да работы прымовыя камісіі прафтэхшколаў. У гэтым годзе ў Беларусі будзе функцыянаваць 21 прафтэхшкола. Будзе прынята 938 новаўвучаньняў. Заняткі пачынуцца 1-га верасня.

Перавод Віцебскага мастацкага тэхнікуму

Калегія Наркамасьветы прызнала неабходным пры першай маючыма перавесці Віцебскі мастацкі тэхнікум у культурны цэнтр рэспублікі—Менск.

Прыём у Віцебскі палітэхнікум

У Віцебскі палітэхнікум у гэтым годзе будзе прынята 60 чалавек. Іспыты ўжо пачаліся. Палітэхнікум мае такіх аддзяленьняў: электратэхнічнае, цэнла-тэхнічнае і аэміка-тэхнічнае.

Смалявіцкі праф-актыў выклікае

Нядаўна адбылася нарада прафактыўу м. Смалявічы, на якой абгаварвалася пытаньне аб падліцы на пазыку. Тутжа, на наразе, 12 прафактыўных падліцаў на суму месячнага заробтку. Прафактыў м. Смалявічы заклікае падліцаў і ініцыятыўнае і аэміка-тэхнічнае.

Перад новым навучальным годам Пашырэнне школьнай сеткі

Уся падрыхтоўчая работа да новага навучальнага году па школах сацыяльнага выхаваньня закончана. У аўчасны момант праводзіцца прыём залу і залічэньне ў школы. Заняткі ў 7-гадовах школах пачынуцца з 1-га верасня, а ў 4-гадовах—15 верасня. Прыём у школы ў гэтым годзе праводзіцца бяз іспытаў на падставе ацэньнага адбору. У першую чаргу прымаюцца дзеці рабочых, батраноў і бядняцкага сялянства.

З новага навучальнага году па Беларусі адкрываецца 819 новых камплектаў 4-гадовах школ, з якіх 84 расійскія, 62 яўрэйскія і 13 польскія. Большасць школ адкрываецца ў багратэцка-бядняцкіх раёнах. Усяго ў 1928-29 г. па Беларусі па лініі сацыяльнага выхаваньня будзе функцыянаваць 9.982 камплекты, якія ахопляць 444.866 дзяцей ва Узуровце ад 8 да 11 год. У параўнаньні з мінулым годам ліч школах павялічваецца на 4,78 проц. Ліч будзе ахоплена наля 75 проц. дзяцей. Усе школы забясьпечаны падручнікамі, якія ўжо накіраваны на месцы. Для гэтай мэты адпусьнаецца па адным рублі на кожнага вучня, а ў нацыянальных школах—па 1 р. 25 к. Усяго на падручнікі выдаткавана 500.000 р. У школы накіравана наля 400.000 падручнікаў.

Новыя школы забясьпечаны такоама неабходнай колькасьцю настаўнікаў.

У раёны накіравана 535 беларускіх настаўнікаў і 130 яўрэйскіх і польскіх, скончыўшых пэдагагічныя тэхнікумы і курсы. Апрача таго пры кожных акруговых курсах дадаткова рыхтаваліся групы беспрацоўных настаўнікаў у сярэднім па 20 чал. у кожнай акрузе. Акруговыя курсы перападрыхтоўні прапусьцілі ў працягу лета наля 700 чал.

Наркамасьветы вызначана 142.000 р. на аказаньне дапамогі дзецям беднаты—забясьпечаньне абуткам, падручнікамі і г. д.

Па другім канцэнтры ў гэтым годзе адкрываецца 76 новых школьных камплектаў, з іх 16 сямігодных (адна польская, тры яўрэйскія). Для дзяцей батраноў і сялянскае беднаты вызначана 2.000 отыпэндый па 25 р. У кожнай акрузе пры раённых школах адкрываюцца па два Інтэрнаты для бядняцкіх вучняў. Усяго пры школах будзе наля 100 Інтэрнатаў.

Наркамасьветы павялічыў норму водпуску дроў у ацпеленыя школы. Тым школам, якія па тых ці іншых прычынах не атрымалі ў мінулым годзе апалу, зараз атрымаюць апалу на два гаты ўперад.

Трэба адзначыць, што месцам была дана дырэнтыва прывесці намянію срод рабочых і сялянскае беднаты аб накіроўваньні іх дзяцей у школы сацыяльнага выхаваньня.

Беларускі малочны саюз

1-га жніўня т. г. арганізаваўся Беларускі цэнтральны малочны саюз. Як вядома, кіраўніцтва малочным таварыствам да гэтага часу было сканцэнтравана ў Беларжсаюзе і акрэсьляваецца.

Неабходнасьць аб'яднаньня малочных таварыстваў у спецыяльны саюз дыктвалася цэлым радам умоў. У сучасны момант арганізацыі малочных арцеляў Беларусі выяўляюць буйны рост. На 15 ліпеня т. г. па Беларусі налічваецца 312 малочных таварыстваў, ёсць усе падставы да іх далейшага росту і разьвіцьця. Усё гэта вынікае з таго жывёлаводчага ўхілу, па якім ужо пайшла беларускае сельскае гаспадарка.

Зусім зразумела, што, знаходзячыся пад загамом Беларжсаюзу, органу, які кіруе вялікай колькасьцю разналічнасьцяў с.-г. кааператываў, малочная кааператыва не магла прэтэндаваць на выключную і вялікую ўвагу. Гэта акалічвалася, а таксама вялікія выдчы, якія ўскладаюцца на малочную кааператыва Беларусі, прымуслілі выдзельніць малочную кааператыва ў спецыяльны Цэнтральны Малочны Саюз.

Асноўнай задачай зьяўляецца, канечна, палешнае вытворча-арганізацыйнага боку малочнае справы. Вытворчае абсталяваньне большасці малочных таварыстваў вельмі прымітаўнае і невыстарчалыя. Далейшае іх разьвіцьцё і рэнтабельнасьць уліраецца ў неабходнасьць удасканаленьня абсталяваньня. Аб гэтым павялаюцца саюз. Ужо на будучы год Саюз мае 750 тыс. р. на капітальныя ўкладаньні ў малочную справу. Саюз прыме ўсе меры да кіраўніцтва работай акруговых саюзаў. Другой задачай саюзу зьяўляецца арганізацыя збыт малочнай прадукцыі таварыстваў. Сьпадзяюся, што нам удала накіраваць у арганізацыянае русло збыт і прыступіць упершыню да экспарту малочных прадуктаў за граніцу. У гэтым годзе будзе экспартавана 5 вагонаў тавараў, а на будучы аператывны год намачаецца да экспарту 13.700 пунцоў галандскага сыру.

У Менскай, Віцебскай, Магілёўскай, Гомельскай акругах, дзе больш разьвітыя малочныя таварыствы, малочнай справай будучы кіраваць акруговыя саюзы. У астатніх акругах кіраваць таварыствамі будучы малочныя сякцыі пры

Затым мы ўліраваўся ў пытаньне павялічэньня прадукцыі беларускага масла. Як вядома, больш пазовы масла, якое спажываецца ў Беларусі, завозіцца з РСФСР. Такое становішча, прымаючы пад увагу ўсе прадпачыні да разьвіцьця малочнае справы ў Беларусі на можа доўгі час заставацца прыліжым Беларусі павінна і можа харчаваньне сваім маслам. Гэта, зразумела, пачэньне, якое знаходзіцца ў залежнасьці ад таго жывёлаводчых намечаных Саюзам мерапрыемстваў. Недахоп удаснава масла для здавальненьня пошты, перабытны вазов яго з РСФСР—усё гэта часта стварае замінаў на рынках БССР.

Такое становішча выгадна толькі прыватніку, які заўсёды скарыстаўся яго ў сваіх мэтах. Гэта ўлічваюцца Саюзам, і ён у праграму сваёй работі ставіць урэгуляваньне рынку: перакідае масла з вытворчых раёнаў у спажывкоўчых, завоз у поўны час аднаведнай колькасьці масла ў той ці іншы раён у залежнасьці ад намероў рынку.

Якія перспектывы малочнай справы ў БССР?

У будучым годзе саюз мае абсталяваць новыя 23 таварыствы па цэльнай малаку і даабсталяваць існуючыя 12 таварыстваў. Намечана арганізаваць 444 зьліўныя пунты, 222 зьліўна-аддзяліцельныя пунты і даабсталяваць 40 старых заводаў па выпрацоўцы масла і сыру. Акрама гэта будзе пабудаваны новых 37 ручных заводаў па выпрацоўцы масла і сыру, 5 удасканаленых заводаў і два механізаваныя (у Менскай акрузе адзін і ў Віцебскай—1).

Да 1-га кастрычніка 1929 г. саюз мае загатоўваць 8659 цэнтараў масла 12 г. цэнтараў сыру і рэалізаваць 72.610 цэнтараў цэльнага масла.

У Менскай, Віцебскай, Магілёўскай, Гомельскай акругах, дзе больш разьвітыя малочныя таварыствы, малочнай справай будучы кіраваць акруговыя саюзы. У астатніх акругах кіраваць таварыствамі будучы малочныя сякцыі пры

авдага кантраля на вёсцы і большага прыдзянення сцяган і рабочых у практычную працу РСІ. Гэта магчыма будзе ажыццявіць толькі тады, калі на месцы ў вёсцы будзе ўтвораны такі арганізуючы асяродак, які даў бы правільны напрамак імкненню мас вёсцы барацьбу в неахопамі ў працы апарату. Імяна гэтым і выклікана пастава калегіі НК РСІ аб арганізацыі ўпаўнаважаных РСІ пры райвыканкамах. Аднак, існаванне гэтых ўпаўнаважаных толькі тады сябе апраўдае і мэта іх арганізацыі будзе дасягнута толькі пры тэй умове, калі яны ў працы сваёй будуць грунтавацца на ўсю саветскую грамадакасаць вёскі. Асяродак афармлення грамадакасацыі на вёсцы агуляюцца РВК і сельсаветы, пры якіх павінны быць арганізаваны секцыі РСІ. Думаю, што в усіх секцыях імяна гэта секцыя, секцыя РСІ, мае ўсе падставы на жыццёвае і сапраўдную практычную працу, — пры правільнай пастаўцы працы яна мае ўсе дацныя за тое, каб заважыць сабе аўтарытэт на вёсцы. Неабходна толькі дасканала вызначыць яе вадчы і ўстанавіць правы і абавязкі. Задачай секцыі РСІ павінна быць барацьба з бюракратызмам і валагітай, нядбайнымі чыноўнікамі адносінамі да справы, безгаспадарчасцю і няўважлівымі і пагардлівымі адносі-

на арганізацыю жывой сувязі в сцяганскім масамі, уважлівы адносіны да любой скаргі селяніна, сама-тужніка і інш. і пастаўку перыядычнай справаздачнасці. На ўтварэнне непасрэдна дэла-вой сувязі в вышэйшайчымі органа-мі, якія павінны забяспечыць тэр-міновы і уважлівы разгляд усіх за-яў секцыі і прымасных ёй рашэн-няў. На правільнае кіраўніцтва в боку бюро секцыі, звычайна на чале яко-га павінен стаць упоўнаважаны РСІ пры РВК. На цесную сувязь в селькорамі, мясцовым друкам (пасценгазетами). Вось мінімум умоў, патрэбны для таго, каб упоўнаважаны РСІ ў ра-ёнах здолеў арганізаваць на вёсцы кантроль на мас, шырока скарысто-ваючы ў сваёй працы масавую ініцы-ятыву. Няма сумнення, што прак-тычнаму кіраўніку, здольнаму арга-нізаваць масавае падтрыманне буд-зе забяспечана в першых кроках. Вясквы актыў в вялікім задаваль-неннем прыме такое рашэнне. Не-абходна неадкладна аформіць гэта рашэнне ў заканадаўчым парадку і прыступіць да арганізацыі масавага кантролю на вёсцы.

К. ЭЛЬКІНД.

Навуковая камандыроўка доктара Шапіра
Дэкант на кафедры артапедыі Бел-дзяржуніверсітэту М. Н. Шапіра вы-ехаў у двухмесячную навуковую каман-дыроўку ў Нямеччыну, Францыю, Чэх-а-Славакію і Аўстрыю. За грамадзян-ска-й паслужыў у арміі. Шапіра будзе вывучаць пытаньне аб барацьбе в костных сухотамі і па-стаўку справы лячэньня артапеды-чных хворых.

Пушкінская бібліятэка
— Навуковы і дзіцячы аддзелы акру-говай бібліятэкі імя Пушкіна пасыла-ць правэркі адмыснены і працуюць регу-лярна: навуковы — в 2-8 г. увеч., дзі-цячы — в 4-8 гадз. увеч.

— Заг. рабанымі бібліятэкамі Мен-скай акругі, якія яшчэ не атрымалі прызна-чэння для іх дармовых бібліятэк, мо-гуць гэтакі атрымаць у Пушкінскай біб-лі-а-тэ-цы (Менск, Кастрычнікавая вул., № 5) в 2-5 гадзін штодзённа па дзе-ранасці заг. культсправамі раёну, ці-дзень сваю згоду на перасылку па пошце за свой кошт.

Паведамленьні
— ДОМ АСЬВЕТЫ. Сёньня, 17 жніўня, кіно „Отрезанные от мира“, 1 сэр'я.
Пачатак 1 сэансу в 8 з пал. гадз. увеч. Пачатак 2 сэансу ў 10 з пал. гадз. увеч. Карціна суразрадаюцца му-зычнымі думамі.
Білеты сабр. дому 10 к., сабр. саюзу 15 к. 2-ая сэр'я — 20 жніўня.
— АПА Менакружому КП(б)Б паве-дамае, што ў паяздзёлак, 20 жніўня, пачатак прэмы т. т., жалаючых пасту-піць в вчэрнюю саўпартшколу. Т. т., падаўшы залы аб уступленьні павінен зьявіцца ў наступным парадку:
20 жніўня-яч. Сьпіртазаводу Хімфарм-заводу Белдзяржстэху, Наркам. грам. спраў канфетнай ф-кі.
22 жніўня-яч. Сельгасп. майстэрняў, Аўтапрамгандлю, Белсельсаюзу, заводу „Энергія“, шавецкіх майстэрняў нарсу-в'яў.
23 жніўня-яч. Менагарадзьянцы, ЦРД Скурзаводу.
Прыём таварышоў в вчэрнюю саў-партшколу адбываецца ў школе № 2 (Ленінская вул., супроць пошты) в 7-й гадзіне.
Аб прыёме т. т. другіх ччэек і раб-наў будзе паведамлена далаткова.
МЕНСК КП(б)Б.

Паведамленьні
— ДОМ АСЬВЕТЫ. Сёньня, 17 жніўня, кіно „Отрезанные от мира“, 1 сэр'я.
Пачатак 1 сэансу в 8 з пал. гадз. увеч. Пачатак 2 сэансу ў 10 з пал. гадз. увеч. Карціна суразрадаюцца му-зычнымі думамі.
Білеты сабр. дому 10 к., сабр. саюзу 15 к. 2-ая сэр'я — 20 жніўня.
— АПА Менакружому КП(б)Б паве-дамае, што ў паяздзёлак, 20 жніўня, пачатак прэмы т. т., жалаючых пасту-піць в вчэрнюю саўпартшколу. Т. т., падаўшы залы аб уступленьні павінен зьявіцца ў наступным парадку:
20 жніўня-яч. Сьпіртазаводу Хімфарм-заводу Белдзяржстэху, Наркам. грам. спраў канфетнай ф-кі.
22 жніўня-яч. Сельгасп. майстэрняў, Аўтапрамгандлю, Белсельсаюзу, заводу „Энергія“, шавецкіх майстэрняў нарсу-в'яў.
23 жніўня-яч. Менагарадзьянцы, ЦРД Скурзаводу.
Прыём таварышоў в вчэрнюю саў-партшколу адбываецца ў школе № 2 (Ленінская вул., супроць пошты) в 7-й гадзіне.
Аб прыёме т. т. другіх ччэек і раб-наў будзе паведамлена далаткова.
МЕНСК КП(б)Б.

Нядбайныя адно сьні да ра-бочых
На лесаліні барысаўскага гар-камбінату каля 25 дзён працаваў часовы рабочы тав. Онікул. Загад-чык заводу ня выплаціў яму на-лежнага прыработку, зьявіўшы, што прыработак можна выявіць толькі ў канцы месяца.
Прайшоў месяц. Загадчык заводу зноў адмовіўся выпісаць прырабо-так, бо гэта „ужо справа мінулага“. Я лічу, што загадчык павінен заплаціць рабочаму в сваёй кішані.
Такі-ж выпадак быў в рабочым Беленькім. Яму таксама не запла-цілі прыработку на сёнешні дзень.
Як назваць гэтакія адносіны да рабочых?
Я. Іткін.

Нядзельнік на карысьць кітай-скага камсамолу
Нядзёна на лесаліні „Спартак“ (Градзянка) камсамольцы наладзілі „нядзельнік“ дапамогі кітайскаму камсамолу. Нядзельнік прайшоў вель-мі добра. У ім прынімалі ўдзел усе камсамольцы, партыйцы, а таксама шмат беспартыйных.
У часе абедзенага перапынку быў зроблены даклад аб стацыянах у Кітаі і аб ролі камсамолу ў рэвалю-цыйным руху.
Нядзельнік даў 125 руб. Удзельнік.

Ну і гаспадары!
Савецкай гаспадарцы Мсьціж (Ва-гомльскі раён) неабходна было на-быць чыгуны шкў для цыркуляр-кі.
Райвыканком прапанаваў узяць шкў, які знаходзіўся за вёрст 30 ад гаспадаркі і важкі каля 10 пуд.
Кіраўнік паслаў за шкўм ста-рога рабочага гадоў пад 70; той, аразумела, ня справіўся в задачай.
Паехаў сам загадчык. Ён надумаў-ся скінуць шкў в другога наверху на цэментную падлогу.
У выніку ён прывёз дамоў у гаспадарку 12 кавалкаў чыгуну.
Цяпер тры кавалі заняты скла-дальнем гэтага шкў.
Аса.

Адказны рэдактар
Я. АСЬМОЎ

С. Е. Н. Ы. Н. Я. УТЭАТРЫ КІНС

МЕНСКІ ДЗЯРЖ-ТЭАТР
Гастролі Маскоўск. Мастацкай оперы пад кіраўніцтвам Г. М. Камісаржэўскага

ПЯТНІЦА 17 ЖНІЎНЯ
Сёньня спектакль для членаў прафсаюзу I. „СЕВИЛЬСКИЙ ЦЫРЮЛЬНИК“ II. БАЛЕТНЫ ДЫВЭРТЫСМЭНТ

КІНО-ТЭАТР „Культура“
Грандыёзны мастацкі гістарычны баявік вытворчасці Белдзяржкіно і Саюзна
„КАСТУСЬ КАЛІНОЎСКИ“
Па налентыўных залыах білеты прадаюцца без чаргі.

КІНО „Чырвоная Зорка“
БЭСТЭР КЭЙТОН у лепшай камедыі сэзону
„А ПАНТАНЫ“ (Ян зрабіцца выведнікам)
у 6 частках. — Звыш праграмы — хроніка Белдзяржкіно

КІНО „Інтэрна-цыянал“
2-я ПЕРАДАПОШНЯЯ СЭРЫЯ 2-я
„САРВІ-ГАЛАВА“
Кіно-раман у 8 частках.

КІНО „ПРЕ-ТАРЫ“
МАСТАЦКІ ФІЛЬМ
„ЗАЛАТОЕ РУНО“
Звыш праграмы — гастролі гумарыстага-аатырына А. Шацкага пры ўдзеле выканаўцы сучасных жартаў і гумару ГАННЫ ЛОСЕВАЙ

ЦЫРК
Сёньня — гастролі першалясных артыстых
4 ВАРТАНІО 4 вёлёсыпэдысты
Бр. СЕРЖ ВІЛЬСОН вядомыя наезднікі-жокеі
Бр. ЭДЭР з яго канюшняй
ЛЕПШЫЯ ГІМНАСТЫ
3 АДДЗЯЛЕНЬНІ 3
15 НУМАРОУ 15

Прыймо абвестак у чарговы нумар газэты адбываецца да 2-ога гадзіны дня
Друкарня газэты „Зьвязда“ — Менск.

Да ўвагі падпісчыкаў „Зьвязды“
Ад'яжджаючы ў водпуск, у дом адпачынку ці на курорт, не забудзьцеся паведа-міць у кантору газэты „Зьвязда“ (тэлеф. 7-81)
ВАШ НОВЫ АДРАС.
Вам будзе высылацца газэта „Зьвязда“ па месцы зна-ходжаньня ў водпуску БЯЗ УСЯКАЙ ДАПЛАТЫ

АБ ВЕСТКА
Інвалідная арцель № 6 наўбаснай вытворчасці
„Кастрычнік“
(Менск, Цвянская вул., д. № 8)
з 8-ВІІІ-1928 г. ЛІКВІДУЕЦА.
Ліквідом.

Кошт публікацыі аб згубе дакуманту 50 к.

НОВЫЙ ОБЩЕДОСТУПНЫЙ САМОУЧИТЕЛЬ
КРОЙКИ И ШИТЬЯ
ЖЕНСКИХ верхних вещей, платьев и белья, ДЕТСКИХ вещей и мужского белья.
Самоучитель изложен общедоступным языком, дает возможность легко изучать портняжное ремесло. В книге также имеются ОТДЕЛЫ муляжей (со-ставл. выкройки напольной), по ПОЧИН-КЕ и ПЕРЕЛИЦОВКЕ вещей. В книге свыше 360 иллюстраций рисунков и чертежей выкроек.
Цена 3 руб. 35 коп.
с пересылкой 3 руб. 35 коп.
При высылке денег вперед пересылка бесплатно.

НОВАЯ КНИГА
САМОУЧИТЕЛЬ
кройки МУЖСКОГО ПЛАТЬЯ
с 73 рисунками и чертежами. Цена 1 р. 80 к., с перес. 2 р.
НОВИКА
ДОМАШНИЙ
ЭЛЕКТРОТЕХНИК
САМОУЧКА
Устройство домашнего освещения, звонков, сигнализации, телефонов. Изготов-ление гальванических элементов, аккумуляторов, трансформаторов, выпря-мителей. Радиоприемные установки, де-текторные лампы, с антенной и без антенны. Электрооборудование клубов и изб-читален, установка проекционных фонарей и кино-аппаратов, электро-оборудование клубных олен и проч. с 138 рис. и иллюстраций, чертежами.
Цена 2 р. 75 к. с пересылкой. Книжн. силад „КНИГОВЕД“ Москва, 19, улица Герцена, № 22-100.

Кошт публікацыі аб скасаваньні шлюбу 3 р.

ПРАДАЮЦЦА
старыя газэты,
папярковы зрыў
і макулятура.
Зварачацца ў Галоўную Кантору газ. „Зьвязда“, Савецкая, 63.

Зьвязда

ФОТО-ЦЫНКАГРАФІЯ ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ

НА КЛІШЭ

МАСТАЦКАІ БЫКАНАНЬНЕ РЫСУНКАУ

3 ЗАКАЗАМІ = ЗВАРОЧВАЦЦА
у Галоўную Кантору газэты „Зьвязда“ — МЕНСК, САВЕЦКАЯ, № 63, 3-й паверх.

ПАРТРЭТЫ, ГРАВЮРЫ, ПЛАНЫ, СХЕМЫ, ФАКСІМІЛЕ, ЗТЫКЭТЫ, ЦЭНЬНІКІ, ВОКЛАДЫ, ВІНЬЕТКІ, РЭКЛАМНЫЯ ПЛЯКАТЫ І ІНШЫЯ МАСТАЦКІЯ РАБОТЫ.

Згубленыя і ўкрадзеныя наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:
Каапэрац. кніжка Чаека І. А., выд. МДРК. 3109
Пашпарт Варажэйскай М. Г., выд. Менскай міліцыяй. 3110
Вайск. кн. Рыгарэвіча А. П., выд. Астрашчыцка-Гарадзецкім РВК. 3111
Вуч.-конск. кв. Рыгарэвіча А. П., выд. Астрашчыцка-Гарадзецкім РВК. 3112
Цв. білет Шабунёўскага К. І., выд. са-юзам гарбароў. 3113
З бірка табліцы і біркавая карт-ка № 330 Шабунёўскага К. І., выд. Менскай біржай працы. 3114
Каапэрац. кн. Лаціхус Б. Х., выд. МДРК. 3115
Чырвонаярм. кн. Ярашэвіча І. Ф., выд. Менск. акрэсненкават. 3116
Посарубачны білет № 211540 Яраш-эвіча І. Ф., выд. Іванаўскім Ляснін-ствам. 3117